

Szerkesztőség, kiadóhivatal
és nyomda: Bui. Rex Ferdinánd (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Szigonycim:
Közlöny, Arad. Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona.
kiadása és rotációs nyomása
Mézienik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lejtel
több. Ezves száma 5 Lej.
Vasárnap 6 Lej. (Bucur-
estibe 50 bani felár.)
Tűrdetések tarifa szerint.

XLVI. évfolyam, 104. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Vasárnap, 1931. május hó 10

Indulás a választásra

Irta: Dr. Parecz Béla

Az aradi Magyar Párt intéző-bizottsága mai ülésén nagy lelkesedéssel annak a kívánságának adott kifejezést, hogy a párt az országos parlamenti választásokon önálló listával vegyen részt. Az intéző-bizottság ezt a határozatát közölte az országos pártelnökséggel, mert a döntés ebben a kérdésben is az országos intéző-bizottságot illeti.

A döntés csak a tizenegyedik Kolozsvári ülésen fog megtörténni, de a párt állásfoglalásáról eddig kiszivárgott hírek arra mutatnak, hogy a párt országos szervezete is az önálló lista mellett foglal állást. Nem véletlen az, hogy az utolsó nemzeti-parasztpárti választások óta a Magyar Párt minden választáson önálló listával indult és most is ezzel megy bele a küzdelembe. Az összes romániai pártok között mi vagyunk az a párt, amely a legtisztább elvi program alapján áll. Mi nem mandátumokért küzdünk és a multak keserves tapasztalatait okulva, csak abban az esetben vagyunk hajlandók akció-szabadságunkat egy más párttal kötött kartellel korlátoztatni, ha teljes biztosítékot kapunk afelől, hogy ezzel a programunknak legalább egy részét azonnal megvalósíthatjuk és a többit is közelebb viszszük a megvalósuláshoz.

Nem akarom kritizálni azt a programot, amelyet Iorga miniszterelnök a kormány bemutatkozásakor a parlamentben adott, de kétségtelen, hogy az lényeges elvi tartalmában nem különbözik más pártok programjától. Az elvi alap, amellyel a kormány elindult, egyedül a nemzeti egység jelszava volt, a pártok fölötti kormányzásé, amely jelszó alatt egyesültek volna azok a jelentékeny emberek, akiknek eszméik vannak afelől, hogy miként lehetne az országot mai kétségbeesztő helyzetéből kiemelni. Ez a jelszó is megdőlt akkor, amikor a kormány Ducák liberális-pártjával lépett kartellbe, mert ezzel a párttal szemben többek a legélesebb személyi és tárgyi ellentétben állanak és ennek a kormányzata alatt nemzeti egységről több szó sem lehet.

Az Országos Magyar Párt programja ezzel szemben ma is teljes elvi tisztaságban áll fenn. Programunk politikai tekintetben a kisebbségi jogok kivívása abban a tartalomban, amint azok a gyulafehérvári határozatokban és a párisi kisebbségi egyezményben meg vannak írva. Legfőbb követelésünk a *kisebbségi törvény haladéktalan meghozatala*, azután a teljes közéleti demokráciának megvalósítása úgy, hogy ne legyenek teljes jogú és másodosztályú állampolgárok s ne legyen jogfosztásra kárthatva senki azért, mert magyarnak született.

Gazdasági programunk az állami javak racionálisabb kezelése és a pénzügyi adminisztrációnak a korrupciótól való megtisztítása révén az állampolgárok elviselhetetlen adóterheinek csökkentése. Egyetértünk Iorgával abban, hogy meg kell büntetni a panamistákat és revízió alá kell venni a kétes eredetű vagytonokat, mert valóban felháborító az, hogy áldozati adóval sújtják az ügyis nyomorúsággal küzdő tisztviselői kart, másoldalról pedig a feketezsész üzelmek révén annyi milliót lopjanak el az államkasszából, amennyivel magával rendbe lehetne hozni az ország költségvetését. De tovább megyünk Iorganál: gazdasági téren is kisebbségi jogokat, egyenlőséget és demokráciát követelünk. Egy évtizeden keresztül tették tervszerűen tönkre ennek az országnak kisebbségi lakosságát avval a céllal, hogy ezáltal annak politikai jelentőségét is megsemmisítsék. Ma már ott tartunk, hogy a kisebbségektől többé nincs mit elvenni, el-

Meghíusult tárgyalások

Lupu önálló listával megy a választásokba — Bomlik Bratianu György pártja — Többen kiléptek az Averescu-pártból — Paktum az ukránokkal — Hírek a községtanácsok feloszlásáról
Vizsgálat indul az elbocsátott vasutasok ügyében

Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójától: A legutóbbi 24 óra során a belpolitika frontja ismét igen mozgalmassnak mutatkozott. A kormány ma délelőtt értesítette a köztisztviselők országos szövetségét, hogy részére öt mandátumot biztosít a kormány listáján. Az öt jelölt közül az egyik személye már ismeretes: Schina volt közigazgatási bíró, a szövetség nyugalmazott elnöke, a másik négy helyet egy postai, egy vasuti és két közigazgatási megbízott között osztják fel.

Bratianu György írásban is tudtára adta a kormánypolitikusoknak, hogy a tárgyalásokat megszakítja. Ennek következtében pártjának egy küldöttsége jelent meg a vezérnél és a küldöttség vezetője bejelentette, hogy *ha szándékát nem változtatja meg, úgy a párt tekintélyesebb része külön tárgyalásokat kezd a kormánnyal.*

**Az alvezérek
csorbenhagyták Bratianu Györgyöt**

Bratianu György pártjában egyébként a kormánnyal tervezett, de meghíusult paktum miatt az elégedetlenség egyre nő. Istrate Micescu és Vaitoanu tábornok jelöltetik magukat a kormány listáján és valószínűleg visszalépnek a liberális-pártba. Ha ez megtörténik, úgy Bratianu György egyetlen alvezér nélkül marad.

Dr. Lupu és Iorga között a kartellos tárgyalások végleg megszakadtak. Dr. Lupu ma megjelent Iorganál és bejelentette neki, hogy *híveivel nem kíván résztvenni a kormány listáján és önállóan megy a választási küzdelembe.*

Ezzel a liberálisok pozíciója erősödött meg, most már 100—110 mandátumra számíthatnak.

Az Adeverul értesülése szerint Argetoianu, Sadoveanu, Pria Octav és Sergiu Nita kiléptek az Averescu-pártból.

A nemzeti-parasztpárt ma körlevelet intézett összes vidéki szervezeteihez, melyben közölte velük, hogy a megyei tanácsokat a közigazgatási törvény 351., 352., 353. paragrafusai értelmében a kormány csakis új törvénnyel oszthatja fel, tehát az esetleges feloszlásra nem igen kerül sor.

A falusi és városi dolgozók blokkja ismét

lenben tönkre ment maga az ország is s a többségi nemzet is belekerült a nyomorúságba. Vissza kell adni a produktív osztályoknak hitét egy jobb jövőben! Senki boldogulásának ne lehessen akadály a, hogy ő nem a többségi nemzet fiának, hanem magyarnak született!

Ez az elvi magaslaton álló program önbizalommal tölt el bennünket és bátorságot ad nekünk a választásokra. Az előző választások azt mutatták, hogy az önálló listával való indulás a magyarságot erejének teljes kifejtésére indította. Lelket-emelőleg hatott a mi magyar tömegeinkre az a tudat, hogy a választás sikere az ő kezében van letéve és azon mulik, hogy minden magyar ember teljesítse fajával szemben fennálló kötelességét. Próbálták a multban is az érdekképviselet jelszavával megbontani sorainkat, de mindnyájan átértéztük, hogy az érdekcsoportban a magyarnak mindig csak alárendelt helyzete lehet

mozgolódik és Iovban is benyújtotta jelölőlístáját, amelyen a listavezető Stefanov Boris, az életfogytiglanra elítelt kommunista vezér.

Iorga lapja, a Neamul Romanesc polemizál a Patriával és válaszol annak támadásaira. Ebben többek között Iorga azt jelentette ki, hogy a községi és a megyei tanácsok feloszlására a kormány egyelőre nem is gondol.

A kormány tegnap újabb paktumot kötött. Ezúttal az ukrán kisebbségi csoporttal. A paktum annyiban érdeklő a magyarságot, hogy az ukránok és a Magyar Párt között mindig jó viszony volt és remélhető volt az együttműködés a mostani választáson is. A községi tanácsok feloszlásáról szóló ellentétes hírekkel kapcsolatban jelenti munkatársunk, hogy a nemzeti-parasztpárt központjához jelentés futott be, amely szerint

a buzeui prefektus hozzákezdett a községi tanácsok feloszlásához.

A prefektus telefonon és táviratilag értesítette a községi tanácsokat a feloszlásról, majd később karhatalommal ürítette ki a tanácstermet. A Nemzeti Parasztpárt ez ügyben feljelentést tett.

Itt írjuk meg, hogy a kereskedelemügyi miniszterium a pénzügyminiszteriummal karöltve vizsgálatot indított, hogy az autonóm pénztárak milyenapidijakat fizettek ki. A petroleum-vezetékek autonóm pénztáránál a következő nevek szerepelnek illegitim uton szerzettapidijakkal: Teianu 866 ezer lej, Trilutana 437 ezer lej, Dorcescu 325 ezer lej, Iliescu és Blumentfeld 134 ezer lej. A kikötők autonóm pénztáránál ugyancsak milliókra rugó összeget, az állami jövedelmek pénztáránál majdnem 300.000 lejt vettek föl illegitim módon.

Vizsgálat az elbocsátott vasutasok ügyében

A belpolitika khaosából ma a kisebbségek szempontjából némi vigasztalást nyújtó hír is érkezett. Mint ismeretes, kétezer olyan vasuti tisztviselő van, akit alaptalanul és indokolatlanul, szinte kidobtak állásából. Ezek között számos a kisebbségi vasutas. Ezeknek ügyében Ionescu tábornok vizsgálatot fog indítani. Politikai körökben feltűnést kelt az a hír, hogy a besszarubiai tartományi kormányzóságot megszüntetik és a tisztviselőket a prefekturán helyezik el.

és hogy egyéni különérdekeknek nem szabad a pártszervezetünkben rejlő erőt feláldozni. A legutolsó Aradvárosi választásokon ezzel a jelszóval megkörnyékezett magyar kereskedők és iparosok közül egy sem akadt, aki a kormány listáján jelöltséget vállalt volna. Reméljük, hogy most is így lesz és a magyarság hű fog maradni önmagához.

A romániai magyarság jövője szempontjából minden választásnak sorsdöntő jelentősége van. Ha erőszakos eszközökkel győznek le bennünket, újra talpra állhatunk, de ha a magyar együttérzés hiánya miatt, fiainknak fajuk iránt való közömbössége következtében maradunk le a választáson, akkor úgy elvesztjük ebben az országban minden politikai jelentőségünket, hogy azt talán soha vissza nem fogjuk nyerni. Ezt kell átértenie a mostani választásokon minden magyar embernek és akkor a választás eredménye reánk nézve nem lehet kétséges.

Ileana királyi hercegnő vőlegénye Lipót Salvator főherceg testvéröccse

Habsburg Antal főherceg kiváló pilóta — Lipót Salvator főherceg egy amerikai nőt vesz el feleségül

Bécsből jelentik: Az egyik fényképészműteremben csilingel a telefon:

— Halló! Itt Habsburg beszél. Néhány jó felvételre van szükségem. Délután két órakor természetem.

Pontosan a kettős számon áll a városi órák mutatója, amikor Lipót Salvator főherceg sietve igyekszik fel a lépcsőn, amely a fényképész műtermébe vezet. A „Neues Wiener Journal” munkatársa az atelierben egészen bizalmas jellegű beszélgetést folytatott a főherceggel, aki egyebekben a hírlapírónak katonatársa volt és együtt harcoltak az északfronton. A főherceg német kiejtésében mintha valami változás állott volna be. A folyékony bécsi dialektust teljesen elfelejtette:

— Bizony, négy éven keresztül csak angolul beszéltem és ezt megnyitlatkozik most a kiejtésemben — mondja mosolyogva Lipót Salvator főherceg. Aztán így folytatja:

— Mióta Ausztriában tartózkodom, annyira el vagyok foglalva, hogy ismereteimet nem tudom pótolni. Édesapám alsóausztriai birtokán gazdálkodtam és ez meg is látszik az arcszínemen...

A főherceg kitűnően néz ki. Tengerkék szeme boldogan szemlélődik az atelier tárgyain, majd folytatja:

— De most már elég volt az unalomból, az amerikai tempós élet után egy kis mozgásra vágyokozom.

— Hogy érezte magát Fenséged az újvilágban?

— Bizonyos élményektől eltekintve, egészen jól éreztem magamat. Beutaztam az Egyesült-Államokat és nemcsak a felhőkarcolók világát tanulmányoztam, hanem inkább üzleti érzékemet akartam kifejleszteni amerikai stílusban. Ma már nem tudnék beletörődni a semmittevésbe, de ez nálunk már családi vonás, hiszen testvéreim mind dolgozó emberek.

A továbbiak során — amint a Neues Wiener Journal munkatársa írja — öccséről, Antal főhercegről beszélt Lipót Salvator, aki néhány nappal ezelőtt tartotta eljegyzését Ileana román királyi hercegnővel.

— Antal öcsém technikai pályán van, nagy-

szerű repülő, aki a repülő motorváltásnak minden csináival-bánjával teljesen tisztában van.

— Párisban hallottam — szólt a hírlapíró — hogy egy osztrák főherceg egy amerikai nőt jegyzett el. Képtelen voltam az eseményről közelebbit megtudni; megengedi Fenséged, hogy olyan indiszkrét legyek és megkérdezzem, hogy nem-e Fenségedről van szó?

— Hát ha éppen tudni akarja, igen, én vagyok az! Mielőtt Bécsbe megérkeztem volna, megtartottam az eljegyzést és úgy gondolom, hogy rövidesen egybekelünk Párisban.

— Tehát Fenséged nem akar állandóan Bécsben tartózkodni?

— Erről még nem határoztam. Különbözők az attól függ, hogy mennyire szeretem a földet, amit itt érzem. A magam személyében rajongok Bécsért, hiszen itt töltöttem el legszebb gyermekéveimet, de az utóbbi esztendő eseményei kissé elidegenítették tőlem az osztrák fővárost. De azért mindig örülök, ha visszatérhetek szülővárosomba

Szovjetdiktatura veszélye Spanyolországban

Franco őrnagy előkészíti az új forradalmat — Szovjetügynökök agítálnak az országban

Madridból jelentik: A spanyol köztársaság most éli legsúlyosabb napjait. Most dől el, hogy a mérsékelt elemek nyugodtabb politikája, vagy a szélsőséges baloldal felelőtlen agitációi győzedelmeskednek-e. A helyzet nagyon súlyos ma Spanyolországban, mert százazrekre rug azok száma, akik a köztársasággal elégedetlenek és a szovjet befolyást óhajtják. Franco őrnagy, aki a spanyol nép kedvence, igyekszik az elégedetlenséget a maga javára kihasználni és azt tervezi, hogy puccsszerűen a ha-

talmat magához ragadja és kikiáltja a spanyol szovjetdiktaturát.

Ebben segítségére vannak a Moszkvából küldött és álnév alatt élő kommunista ügynökök száza. Minden jel arra mutat, hogy a kormány nem lesz elég erős ennek az áramlatnak elfojtására és a szovjetdiktatura kikiáltása elkerülhetetlen lesz. Franco ma kijelentette, hogy nem áll meg a féltalon és ő akar lenni Spanyolország Leninje. A külföld idegesen figyeli a spanyolországi eseményeket és előreláthatólag már a közeli napokban megindulnak a jegyzékváltások.

A Szolovjecki-sziget jeges poklában

Egy szovjet mérnök, aki a GPU feketelistájára került és elmenekült Oroszországból, megdöbbentő részleteket mondott el a deportáltak szenvedéseiről, az ötéves terv megvalósíthatatlanságáról és a szovjet fegyverkezéséről.

Páris. Párisi tudósítónknak a napokban alkalma volt hosszas beszélgetést folytatni egy Oroszországból menekült mérnök-specialistával, aki hosszú ideig állt a szovjet szolgálatában és csak néhány héttel ezelőtt érkezett kalandos út után Németországon át Párisba. A menekült U. mérnök igen érdekesen számolt be oroszországi tapasztalatairól.

U. mérnök, akinek édesapja felszibiriai származású, Oroszországban született. A külügyi népbiztosság leningrádi osztályán, majd mint mérnök a munkügyi és védelmi népbiztosság különleges megbízásait hajtotta végre. Szakértői munkát végzett a Donec-medencében, az archangelszki fatelepeken és így alkalma volt alaposan megismerkedni a bolsevista gazdasági rendszerrel, s az országban uralkodó viszonyokkal. Az elmúlt év szeptemberében éppen egyik szolgálati útjáról tért haza Moszkvába, amikor jóbarátai bizalmasan figyelmeztették, hogy neve a GPU „feketelistájára” került és szabotázsperbe akariák rántani. Feleségével együtt azonnal Leningrádba utazott és alkalmas pillanatban átszökött a határon.

A szerencsésen megmenekült mérnök minlenekelőtt a Szolovki-szigetéről beszélt, ahol a cényszermunkára ítélt koncentrációs tábor van. Ezidő szerint 300—400.000 szerencsétlen lehet ebben a pokolban. A foglyok javarészt

a parasztok, munkások és a kommunista ellenzék sorából kerülnek ki. A száműzött antibolsevista intellektuellek és szellemi munkások száma azonban ma már nem oly nagy, mint valaha, a Szolovki-szigetek foglyainak alig két százalékát tehetik. Annál jobban növekedik a paraszt-deportáció. A deportáltak szenvedéseiről a menekültek annyit beszéltek már, hogy ehhez alig lehetséges hozzáfűzni valamit. Lakás- és élelmiszeri viszonyaik oly elviselhetetlenek, a bánásmód oly durva és kiméretlen, hogy ezek az emberek valóban megváltás gyanánt üdvözlik a halált.

Ami az ötéves terv sikerét illeti, erről U. mérnök mint technikai szakértő igen szkeptikusan nyilatkozott. Nem lehet kétségbevonni, hogy a szovjetkormány ebben a tekintetben igen nagy erőfeszítéseket tesz, tartós eredményre azonban csak egyes részletterületeken lehet számítani. Az ipartelepek felépítésénél többnyire egészen tervtelenül járnak el. Ezen a szakemberek sem tudnak változtatni, mert bírálatukkal a „szabotázs” gyanúját terelnek magukra, s ezért inkább hallgatnak. Saját szemével alkalma volt látni, hogy nagy ipartelepek, amelyeknek papíron 20.000 munkást kellett volna foglalkoztatniok, nyersanyaghiány és rossz szállítási viszonyok miatt hónapokig nem dolgoztak. Az ilyen üzemek csak akkor indulnak meg, ha külföldi látogatók, vagy ellenőrző bizottságok érkeznek. Hogy a valóságban milyen tohuvabohu-módon történik az iparosítás, arra még a következő példát hozta fel U. mérnök: Leningrád közelében hatalmas cellulózegyár épült, amely azonban ma teljesen üresen áll. Kiderült ugyanis, hogy a környéken található fa teljesen alkalmatlan a kívánt célra. Hogy mégis dolgozzon valahogy az üzem, most 400

kilométer távolságból fognak a legkedvezőtlenebb szállítási körülmények között fát hozni. Ugyanez lett a sorsa az Uralban egy modern téglagyárnak. Ily módon természetesen rentabilitásról szó sem lehet. Ezenkívül mindenütt hiány mutatkozik a képzett munkásokban és a szükséges pénzeszközökben.

U. mérnök véleménye szerint az ötéves tervet egyáltalán csak akkor sikerülhet végrehajtani, ha legalább 400 milliárd pengő állna erre a célra a szovjetkormány rendelkezésére. Ezt az összeget azonban a szovjet sohasem szerezheti meg, mert a meglévő eszközök legnagyobb részét teljesen fölemészti a vörös hadsereg, a GPU és a propaganda.

A munkásság feneketlen nyomorban él és egyáltalán nem érdeklődik munkája iránt. A lakosság nyolcvan százaléka nem hisz az ötéves tervben és bensőleg ellenséges indulattal viseltetik vele szemben. Sztalin azonban jól tudja, hogy kormányzata a kényszeriparosítás sikerével áll és bukik. A kérdés csak az, hogy meddig lehet fenntartani az üres ígéretes rendszerét. U. mérnök véleménye szerint ennek az iparosításnak elsősorban külpolitikai és forradalmi céljai vannak, egyrészt a pénzszerzés, másrészt a dumping irányában. Azon a napon, amelyen a tökécs külföld kimondaná a behozatali tilalmat az orosz árukra, a bolsevizmus gazdaságilag és politikailag összeomlana.

Az orosz nyilvánosságban — mondotta ezután a mérnök — sokat foglalkoznak azzal az eshetőséggel, hogy Romániával és Lengyelországgal fegyveres konfliktusra kerülhet sor, ebben az esetben a vörös hadsereg, amelynek legnagyobb része nem-bolsevista, veszélyt jelentene a szovjet-kormányra s ezért mindent el is követnek, hogy az abban esetleg megnyi-

A SIMAY
uszoda és napfürdő
vasárnaptól nyitva;
nők és férfiak együtt.
Minden délután 6—8-ig.
Uszástanítás felnőttek és gyermekeknek.
20%-al leszállított árak.

FELHÍVJUK azon t. vevőinket,

kik április 17-én cégünk aradi fióküzletében vásároltak, hogy pénztári szelvényükkel pénztárunknál jelentkezzenek, hogy szelvényeiken feltüntetett vásárlási összeg felét bonban visszatéríthessük. Eme bonokat ismételt vásárlásnál készpénzfizetésként bármikor elfogadjuk. A szelvények beváltása e hó végéig történik.

Egyben felhívjuk a t. vásárló közönség figyelmét, hogy központunk áldozatot nem kímélve, eme világvárosi módon is kedvezni akar vevőinknek és ezt az igen nagy előnyt május hóra is biztosítjuk, melynek határnapját június első napjaiban hason módon fogjuk tudatni.

Tisztelettel
„FIBRA“

férfi-, női- és gyermek
confectio ház.

A Winkler-cég passzívái hatvannégymillió lejt tesznek ki

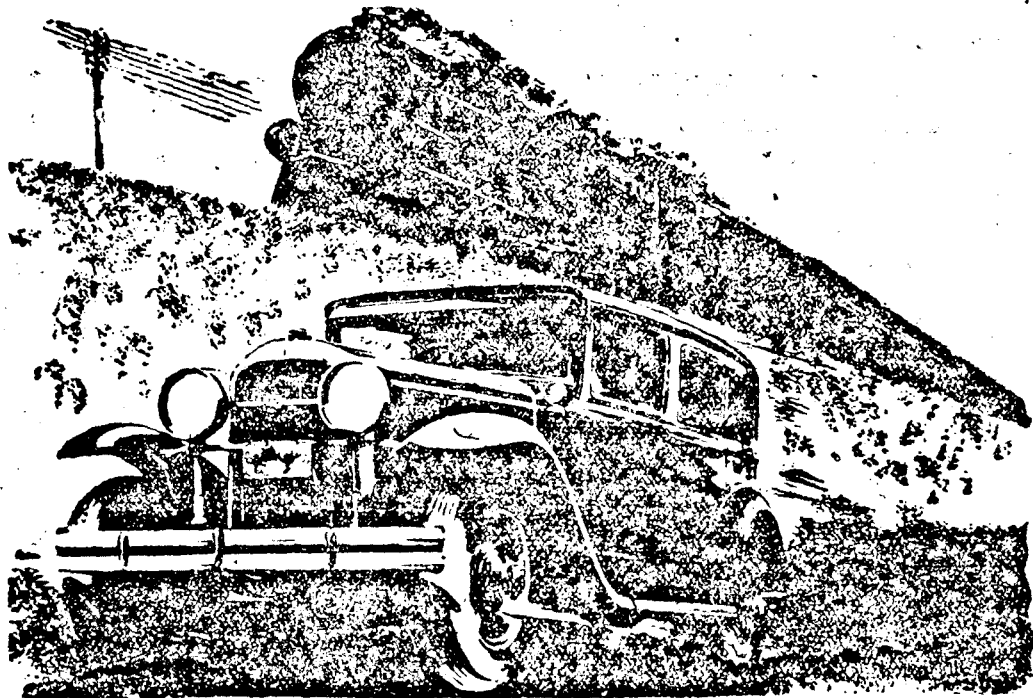
Kézbesítették a hitelezőknek a vagyoni státust — Hétfőn kezdik meg az alvácái érdekeltségek leltározását

A Winkler Testvérek-cég megküldötte hitelezőinek a cég részéről összeállított vagyoni státust. A Winklerék által megállapított passzívák kétmillió 125 ezer pengő lejt tesznek ki, ami cirka hatvannégymillió lejnek felel meg. A beküldött összeállítás szerint az aktívák is körülbelül ennyire rugnának. A hitelezők közbejöttével most folyik a státus ellenőrzése. Az aktívák között szerepel több kitermelt erdőterület, valamint egy mezőgazdasági birtok is Aradmegyében, amelyekről a beavatottak úgy vélik, hogy nem értékesíthetők olyan áron, ahogy azokat a cég státusában felvette. A váltótárcában több olyan adós van, akiknek bonitása ma már jelentékenyen csökkent. A békés kibontakozáshoz a jóakarát nemcsak a Winkler-cég tagjainak, hanem a hitelezők között is megvan.

A Winkler-cég a hitelezők igazságos kiegyenlítése céljából egyébként hétfőn már megkezdi az alvácái érdekeltség leltározását és így körülbelül egy héten belül már biztos képet nyújt a kényszeregyezés ügye.

latkozó ellenforradalmi erőt gyengítsék. A vörös hadsereg minden egyes ezrede három zászlóaljra oszlik, amelyek közül egyszerre azonban mindig csak az egyik van felfegyverkezve, míg a másik kettő „gyakorlatozó fegyvereket” használ. Egyébként minden egyes ezred zárt harci egység, minthogy van gyalogsága, lovasága, három repülőgépe és több technikai formációja. A GPU-csapatok mindig a legkitünőbbben fel vannak szerelve, vannak repülőgépeik, tankjaik, stb. A nép tehát tudja, hogy a vörös hadsereg csak általános mozgósítás és felszerelés esetén kerülhetne tulsúlyba a GPU-val szemben. A nyugati határvonalon. Finnországtól Romániáig felállított orosz hadsereg mintegy 500.000 emberből áll s háboru esetén könnyűszerrel négy-öt millió főre növelhető. Az oroszoknak összesen körülbelül 1600 harci repülőgépük van, amelyek közül 3—400 a nyugati részekben van koncentráva. Ezenkívül abszolút modern erődítményrendszert és stratégiai vasútvonalakat építettek.

A mérnök végül a legnagyobb határozottsággal kijelentette, hogy a Szovjetországnak a föld alatt folyó bolsevik-ellenes harc érdekében nem magának a tanácsrendszernek, hanem a kommunista diktatúrának megbuktatására folyik. Magát a tanácsrendszer megszórták és különösen a felnövő fiatalok jennek a közigazgatási formának a híve — demokratikus alapon. Arról a jövőbeni kérdéstről, hogy monarchia vagy köztársaság legyen-e Oroszország a bolsevista iga lerázása után, egyelőre nem gondolkoznak. Amennyire a jelenlegi viszonyok között, népakaratról egyáltalán szó lehet, úgy az csak a kommunista kényuralom ellen irányul.

Cantacuzino herceg egy nyolchengeres Buickkal 44 óra 10 perc alatt tette meg az utat Bukaresttől Párisig.

„Használjon megfelelő autóolajat” mondja Constantin Cantacuzino herceg...

HA Constantin Cantacuzino herceg autóról beszél, úgy teljes autoritással teheti azt, mert e fiatal sportsman nemzetközi hírnévnek örvend.

Cantacuzino herceg mondja:

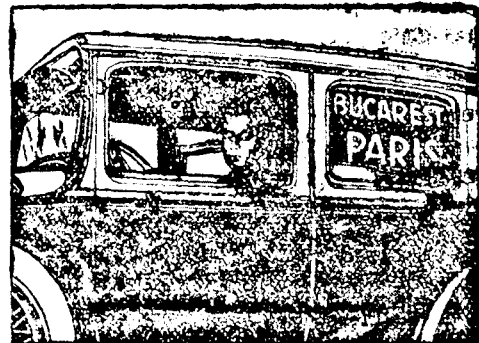
„Autórekordokat nem lehet véletlenül felállítani. Ha a megfelelő autót, olajat és benzint használjuk, már félig nyert ügyünk van. Bukarest-párisi utamon Standard olajat használtam, mert meggyőződtem, hogy ez az olaj mindazokkal a tulajdonságokkal rendelkezik, amelyet az autós az olajtól csak megkívánhat.”

Nagyon valószínű, hogy nem áll szándékában új rekordot felállítani, de minden esetre megkívánja, hogy autója teljesen kielégítse Önt és minél hosszabb ideig álljon szolgálatában. Használjon tehát Standard olajat.

Constantin Cantacuzino herceg, aki nemcsak ismert tenisz és hockey-játékos, de kipróbált autós is, a Bukarest-párisi utat 44 óra 10 perc alatt tette meg egy nyolchengeres Buickkal.

A GYÁRTÁSI HELYEN BIDONOKBA TÖLTVE

A Standard olajat tartalmazó bidonokat Amerikában töltik és lepecsételik. A román autós bizonyos lehet afelől, hogy a valódi, a Standard Oil Company of New Jersey által gyártott olajat kapja, amelyet a legjobb nyerspetróleumból a legtudományosabb metódusok szerint gyártanak.

STANDARD MOTOR OIL

Képviselet Románia számára:

AGENCIA AMERICANA

Calea Victoriei, 126 — Bukarest

Aradmegye prefektusát Bucurestibe hívták

Prefektusi értekezlet lesz hétfőn a miniszterelnökségen — Vasárnap délután indul Bucurestibe Maicanescu Miklos nyugalmazott ezredes, megyei prefektus

Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítója ma délben telefonon küldött értesítése szerint a miniszterelnökség körtáviratban értesítette az ország valamennyi megyei prefektusát, hogy a május tizediki nemzeti ünnepek lezajlása után haladéktalanul siessenek Bucurestibe, mert hétfőn, május hó 11-én általános értekezletet hívott össze Argetolianu belügyminiszter, kívánságára Iorga miniszterelnök.

Az érdekes hírrel kapcsolatosan felkerestük Maicanescu Miklos nyugalmazott ezredes, Aradmegye prefektusát, akinél érdeklődtünk a hír valóságára felől. Maicanescu prefektus ezuttal is készséggel állott az Aradi Közlöny nagy nyilvánosságának rendelkezésére és az alábbiakat mondotta nekünk:

— Valóban megfelel a valóságnak az Aradi Közlöny értesítése a hétfőre összehívott bucuresti-i prefektusi értekezletre vonatkozólag. Magam is csak a déli órákban kaptam

meg a táviratot, amelyben hétfőre Bucurestibe rendelték. Természetesen, mint régi katonáember, haladéktalanul engedelmességek a kapott parancsnak és a holt napi ünnepek után valószínűleg már a délutáni curtic-i gyorsal a fővárosba utazom.

Kérdést intéztünk Maicanescu prefektushoz arravonatkozólag, hogy nem jelezték-e a táviratban az értekezlet célját, amely valószínűleg most már a választási ügyekkel lesz összefüggésben. Maicanescu prefektus kijelentette, hogy a meghívó táviratban nincs semmi érdemleges sem az értekezlet céljára vonatkozólag és így csak mielőbbi visszaérkezése után lesz módjában elmondani, mi történt a prefektusok bucuresti-i értekezletén.

A prefektus vasárnap délelőtt Különben, mielőtt a nemzeti ünnep programja megkezdődne, az aradi görög keleti püspökség értekezletén vesz részt.

Jelölt az aradi magyarság

A Magyar Párt intézőbizottsága egyhangu lelkesedéssel dr. Parecz Bélát és dr. Barabás Bélát jelölte képviselői és szenátori listavezetőnek — A jelöltek névsora — Dr. Széll Lajos feltűnéstkeltő beszéde a zsidók külön szervezkedéséről — Kartell-tervezet a zsidópárttal

Sulyos bírálat az eddigi kormányokról

A Magyar Párt aradi tagozatának intézőbizottsága ma déli tizenkét órai kezdettel ülést tartott, amelyen a nagyszámban résztvevő tagok egyhangu lelkesedéssel járultak hozzá az elnöki tanács által előterjesztett jelöl-listához. Az intéző-bizottság tagjai ezután a választási előkészületeket beszélték meg és lelkes hangulatban adtak kifejezést a magyarság törhetetlen egységének. A gyűlést dr. Széll Lajos ügyvezető elnök nyitotta meg. Üdvözölte a megjelenteket és vázolta a választások fontosságát.

— Ha a múlt választásaira visszapillantunk — kezdte beszédét — a jogsérelem, erőszakoskodások és igazságtalanságok egész sorozatát látjuk. Az ezelőtti kormányok minden eszközt megragadtak arra, hogy a magyarság imponáló egységét megbontsák, kerülő utakon, álvádakkal igyekeztek a magyarságnak ártani, de nem rettentek vissza attól sem, hogy nyílt, de etikailag csunya fegyverekkel támadjanak meg bennünket. Nem engedték az urnákhoz a magyar választókat, egész nap távol tartották őket a szavazó helyiségtől, hogy aztán lezárva a szavazatokat, a magyarság voksai ne kerüljenek az urnába. Urnalopásokat követtek el, propaganda-utjainkon csendőrszuronyt szegeztek mellünknek, propagandanyomtatványainkat a posta nem továbbította és ha bizalmas embereinkkel akartuk a vidékre juttatni ezeket a nyomtatványokat, elkozták tőlük. Az is megtörtént, hogy a Magyar Párt híveit csendőrök kísérték faluról-falura és a választások tartama alatt fogva tartották.

— A legutolsó választást még tiszta választásnak mondhatjuk — folytatta Széll Lajos dr. — de itt is ért sérelem. Mégis le kell szegeznünk, hogy a magyar önérték, tántoríthatatlanság, a magyarság jobb jövőjében vetett bizalmunk erőt adott minden magyar embernek, hogy elveihez hű maradjon és imponálóan egységesen járult az urnák elé.

— Iorga Miklós miniszterelnök nem támaszkodhatik pártra, mert nincs pártja és ezért egy új kifejezést dobott a köztudatba: „érdekképviselő”. Ez az elgondolás a kisebbségi pártok gyöngítésére született, szétakarják forgácsolni erőket. De az esetleg megalakítandó érdekképviselő se érnének el semmit, mert a sok apró érdekképviselő, amint azt Bucurestiben elképzelik, semmi erkölcsi sullyal nem bírna. A magyarságnak éppen ezért kettőzött figyelemmel kell kísérni az eseményeket és acélozott erővel a harcba indulni.

A magyarság és a zsidópárt

— A napokban megalakult Aradon is a zsidó párt helyi tagozata, ahol kijelentették, hogy ez az új párt egyetlen kisebbségi párt ellen sem irányul és mi el is hisszük jó szándékukat, mert nincs okunk abban kételkedni. Hiszen együtt nőttünk fel a zsidó polgártársainkkal, együtt élünk, egyforma panaszaink, egyforma sérelmeink vannak, de pártalakításuk, ha ők nem is akarnak ellenünk harcolni, önkéntelenül is árt nekünk. A mi erőnk gyöngítik, évszázados együttérzésünk közé állítanak válaszfalat. Szeretjük hinni, hogy a

magyar képviselőcsoport, a Nagyváradon törzsidó választótestvéreink nem hagynak cserben bennünket.

Azután ismertette az elnöki tanács legutóbbi gyűlését és bejelentette, hogy az új parlamentbe megint Parecz Béla dr. fáradhatatlan munkásságára és ügybuzgó tevékenységére van szükség és ismét Parecz dr.-t ajánlják a központnak, hogy a választási listán első helyen kandidálja. A gyűlés egyhangulag tudomásul vette a jelölést és lelkes éljen kiáltásokkal és tapssal üdvözölték Parecz Béla dr.-t.

Az intéző-bizottságban az a vélemény alakult ki, hogy önálló listával menjen a magyarság a küzdelembe, mert az elmúlt idők sulyos csalódásokat hoztak, valahányszor paktumos listával választottak képviselőket.

— Az elnök tudomásul vette az intéző-bizottság óhaját, azt a kolozsvári központnak elő is terjeszti, de amennyiben a központ másként határozna, az aradi tagozat minden kritiká gyakorlása nélkül követni fogja vezetői utasításait.

Papp Andor emelkedett ezután szólásra.

A magyar képviselők mindig teljesítették kötelességüket

— Engedjék meg, hogy a zsidók zászlóbontásához én is hozzászóljak — mondta Papp Andor. — A zsidó párt megalakítása után alkalmam volt több zsidó vezetővel beszélgetést folytatni és azon panaszukat tárom a Magyar Párt intéző-bizottsága elé, hogy a zsidók elleni atrocitások alkalmával a magyar parlamenti képviselők nem emelték fel tiltakozó szavaikat. Kérem az elnök urat, hogy ezt itt a nyilvánosság előtt cáfolja meg és mutasson rá arra, hogy ez a panaszuk nem helytálló.

Széll Lajos dr. azonnal válaszol. Kijelen-

Nőiruhaszabás

legmodernebb rajzait sajátítsa el az árumintavásár tartama alatt!

Kerekesné, Budapest, IX., Vámház-körut 5.

Meg akarták szöktetni Földes Pál kommunista gyárigazgatót

A budapesti rendőrség elfogta a szöktetés tervezőit — A vizsgálóbíró előtt balsmerték bűnüket

Budapestről jelentik: A rendőrség ma vakmerő tervet leplezett le, amelynek az volt a célja, hogy megszöktessék Földes Pált, a letartóztatásban lévő kommunista textilgyári igazgatót. A kommunista internacionálé egyik budapesti megbízottja, akinek nevét a rendőrség a nyomozás érdekében nem közli, felbérelte Horváth Gyula, Krausz Ferenc és Fischer Imre munkásokat, akiknek fejenként ezer pengőt ígért, hogy erőszakkal szöktessék meg Földes Pált, amikor a fog-

Ma megnyílik a Gelateria „Venezia”

Str. Romanului No. 1.
Bohus-palotában.

Olasz fagyalt-különlegességek.

ti, hogy minden atrocitás ellen felszólalt a tént sajnálatos események után Hegediüs Nándor, Nagyvárad képviselője beszélt a parlamentben. Hegediüs Nándor pedig a Magyar Párt listáján került a képviselőházba. Bejelentette az elnök, hogy a kolozsvári központnak javasolni fogja a zsidó blokkal való kartell megkötését és ezzel megint csak visszaállna a béke. Majd felolvassák a képviselő-lista további jelöltjeit. Ezek szerint a központnak javaslatot nyújtanak be az alábbi nevek jelölésére:

A Magyar Párt jelölt-listája

Parecz Béla dr. volt képviselő.

Takácsy Miklós földbirtokos a megye részéről.

Domán Sándor kereskedő, a Kereskedelmi Testület elnöke.

Reinhart Gyula butorgyáros, az Iparosság részéről.

Harsányi István pécskai gazda, a Kisbirtokosság nevében.

Dr. Olosz Lajos kisjenői ügyvéd.

Dr. Somló Ármin ügyvéd.

Juhász Gábor kiskereskedő és végül

Lantos Miksa tamitő.

A gyűlés egyhangulag elfogadta a jelöléseket.

A szenátori listára dr. Barabás Bélát, Hjárto Sándor ref. lelkészt és Nagy Sándor dr.-t jelölték. Nem valószínű, hogy a Magyar Párt résztvesz a szenátori választásokon, mert a szenátorok megválasztásának technikája folytán egyetlen aradi magyar szenátornak a parlamentbe való bejutására nincs remény. De azért az aradi tagozat mindenre felkészül és jelölt szenátorokat is.

Gavalik Sándor borossebesi kiküldött azon óhaját fejezte ki, hogy a választási propaganda céljából a képviselőjelöltek utazzák be a járásokat, amit a gyűlés magáévá tett.

Ezután a gyűlés nagy lelkesedéssel és a jövőbe vetett nagy bizalommal véget ért.

házor a folyosón keresztül cellájából a vizsgálóbíróhoz vezet.

A felbérelt emberek úgy tervezték, hogy Horváth Gyula, aki ismert boxoló, leütötte volna a fogházőrt, mialatt a másik kettő kabátba, vagy pokrócba takarva, megszökött volna Földessel. A megszöktetett kommunista vezért a terv szerint, a törvényszék kapujában várakozó autón Bécsbe akarták szöktetni. A rendőrség véletlenség folytán leplezte le ezt a fantasztikus tervet, amelynek négy szereplőjét sikerült letartóztatni.

A vizsgálóbíró ma délután kihallgatta a letartóztatottakat, akik töredelmesen beismerték bűnüket.

Erettségire, magánvizsgára sikerrel előkészítőnek tanárok
Internátus Budapest, Sas-ucca 15.
Telefon: 193-26

Modern nőnek tartja magát?

De táskájából még mindig hiányzik

A valódi ezüst parfümszóró; most már ne halassa tovább, nálunk a legkülönlegesebb kivitelben, már 8.- P-ért beszerezheti. Ha valódi ezüst pudertdobozra; fésűre; ruhetokra van szüksége, akkor is forduljon hozzánk, mert nálunk iszléses, modern kivitelben olcsóbban kapja meg, mint bárhol.

Szigeti Nándor és Fia

Budapest, IV. kerület, Múzeum-körut 31. szám, (a Nemzeti Múzeummal szemben.)
A Nemzetközi Vásáron 397. számú pavillon.

Mielőtt fürdőtrikót vásárol,
tekintse meg a világhírű

BENGER—RIBANA

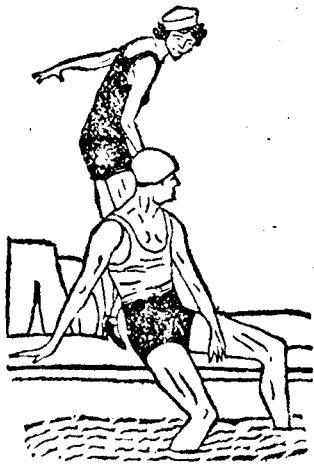
gyártmányait

Elsőrangú
minőség!

Utolérhetetlen
izlés!

Meglepő
olcsó árak!

Nagy választék
ugy női mint férfi-
trikókban.

LUSZTIG & BERGER Hártya és kötöttáru üzleté-
ben Arad, Bul. Reg. Maria 24.

Uj delegált prefektus Hunyadmegyében

A belügyminiszter Bejan Romulusz főszolgabíró-t delegálta a dévai prefektúra vezetésére

Ma érkezett az értesítés az aradmegyei prefekturára a hunyadmegyei prefekturán bekövetkezett új változásról. Argetoianu, a belügyi tárca új vezetője a mai napon a dévai prefektúra vezetésére egyik személyes hívét, Bejan Romulusz főszolgabíró-t nevezte ki delegált prefektusi minőségben. Az új hunyadmegyei delegált prefektus a mai napon már át is vette a prefektúra vezetését.

Az új hunyadmegyei delegált prefektus személye ismert Aradmegye közigazgatási körében is, amennyiben huzamosabb ideig mint prefektusi titkár működött az aradmegyei prefekturán. Innen nevezték ki Kisjenőre, főszolgabírói minőségben. Hírek szerint Hunyadmegye addig is, míg a prefektus személyéről végleges döntés történik, gyakorlott közigazgatási főnököt nyert benne.

Vizsgálat

Iancu Traian ügyében

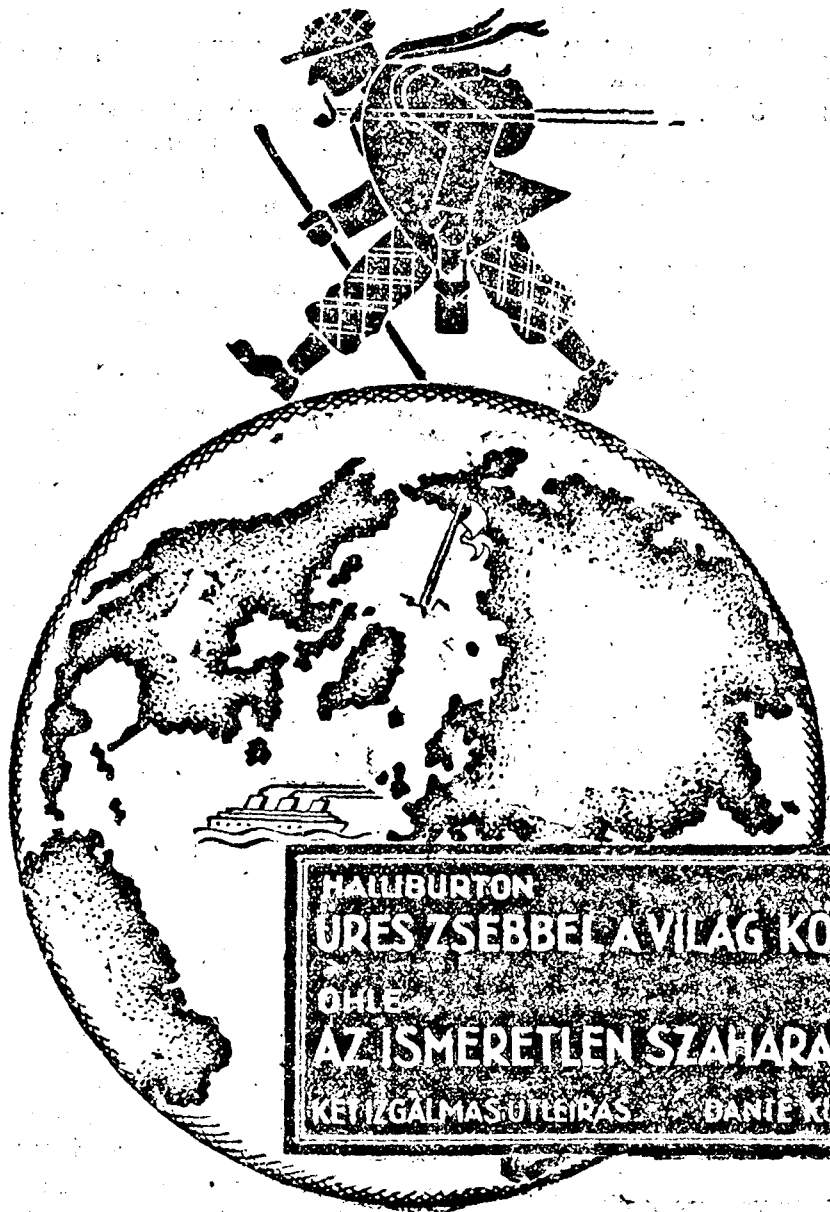
Ma délelőtt megkezdődtek a kihallgatások

Tiplea vizsgálóbíró ma délelőtt kezdte meg Iancu Traian felfüggesztett rendőrigazgató ügyében a vizsgálatot. A vizsgálóbíró ma délelőtt T enner László hallgatta ki elsőnek. A rendőrigazgató ugyanis, mint ismeretes, Tenner László asztalánál foglalt először helyet és így egyes tanúk állítása szerint, innen fixirozta Pietsch dr. ügyvédet. Hosszasan időzött a vizsgálóbírónál Pucher Zoltán, aki az ügyvéd társaságában volt és közvetlenközelről szemlélte az eseményeket.

A kiszivárgott hírek szerint, a mai napon kihallgatott tanúk kedvezőtlenül vallottak a rendőrigazgatóra. Iancu Traian ma délelőtt megjelent az aradi törvényszék folyosóján, el látogatott a vizsgálóbírószágra és hosszasan elbeszélgetett V ulpe Constantin főügyésszel is. Kihallgatására azonban csak hétfőn kerül a sor. Ugyancsak hétfőn hallgatja ki a vizsgálóbíró Pietsch dr.

BALATONI GYERMEKÜDÜLŐ BALATONLELLEN

fiúk és leányok részére. Gondos felügyelet. Német társalgás. Sport. Felvilágosítást nyújt Dr. Pásztor né internátusa, Budapest, Délibáb-utca 25. Telefon: 191—48.

HALLIBURTON
ÜRES ZSEBBEL A VILÁG KÖRÜL
OHLE
AZ ISMERETLEN SZAHARABAN
KÉZIGALMAS UTLEIRAS BANIE KIADAS

Egy egy kötet ára: 115— Lej, kötve 165— Lej.

A történelem leghatalmasabb erődeit Készülődés egy új hábo- építik a francia határon

rura. „Oriások kastélya” a német határon. — A határmenti hegyszorosokat dynamittal aknázzák alá a franciák. — Egyszerre két fronton: a németek és az olaszok ellen

Londonból jelentik: Angol politikai körökben nagy izgalommal tárgyalják a francia határmenti hadikészülődéseket, amelyek a világtörténelem legnagyobb szabású katonai művei lesznek.

A La Manche-csatornától a Földközi-tengerig vonuló bevehetetlen erődlánc építésén 10.000 munkás fog öt évig dolgozni, a költségek meg fogják haladni a 20 millió font sterlinget. A terv, amelynek szerzői Pétain marsall, továbbá Weigand tábornok és Debeney tábornok, világosan mutatja, hogy a franciák Lotharingia újabb inváziójára és francia-olasz háborúra számítanak.

A dunkerque-luxemburgi vonal erődítményei lesznek a leggyengébbek és főként folyami duzzasztókból fognak állni, mesterséges árvíz előidézésére. A francia hadvezetőség nyilván nem számol újabb támadás lehetőségével Belgiumon át. A legerősebb a Saartól Luxemburgig és a Rajnáig terjedő 200 mérföldnyi szakasz, amely a legrettenetesebb acél- és betonerődítmények szakadatlan sora, a legbonyolultabb földalatti alagúthálózat, vasutakkal és fedezékekkel. Az erődláncok helyenként óriási várakba futnak ki, rengeteg nehéz tüzérséggel és a raktárhoz és tartalékkaszárnyákhoz vezető földalatti utakkal. A hochwaldi erőd, amelynek építési költsége meghaladta az egymillió fontot, amelyet a francia utászok az „óriások kastélyának” neveztek el, 250 acre területű, egyetlen acélgyűrű és legalább oly erős, mint Gibraltár. E védelmi vonal mögött halad az ugynevezett repülő-erődök vonala, azaz megerősített vonalak és betonutak, az óriási páncélvonatok, tankok, tüzérségi traktorok és hordozható acél-erődítmények számára.

A francia-svájci határ aránylag védtele-

nül hagyták, de a Genftől Nizzaig húzódó francia-olasz határt a legnagyobb sietséggel megerősítik. Maga a természet ugyan bevehetetlen határvonalat teremtett itt, de a francia stratégák a Mont Blanc-tól, a Földközi-tengerig vezető sziklafal 10 pontjának különleges megerősítését követelik. Hat hegyszorosot, amelyek nem vezetnek stratégiai pontokhoz, rendkívüli hatása robbanószerrrel fognak aláaknázni. A Nizza felé vezető utakat nehéz tüzérséggel, acélbeton sáncok és erődítmények hálózatával zárják el.

Az aradi mozik mai műsora

3. 5. negyed 8. és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: ÖFELSEGE A SZERELEM. Egy Joe May szuperprodukción. A német filmoperettek legkiválóbbja, amelynek főszereplői valamennyien kedves ismerőseink már régebbi nagysikerű filmekről. Nagy Kató, Franz Lederer, Gretl Theimer, Halmay Tibor, Szőke Szakál és Otto Wallburg mind fémjelzett nagy név. Kacagó könnyek és könnyes kacajok jellemzik ezt a minden mást túlszárnyaló filmsodát. (Kéz-déskor az ajtókat bezárják.)

SELECT MOZGÓ: A MINDENNAPI KENYÉR. Dráma. Főszereplői: Mary Duncan és Charles Farrel. A film F. w. Murnau a „Négy ördög” nem rég elhunyt rendezőjének mesterműve.

Fél 5. 6. fél 8 és negyed 10 órakor.

ELITE MOZGÓ: Ma utoljára. A TELEFONOS KISSASSZONY. Társadalmi dráma. Főszerepben: Madge Bellamy.

3. fél 5. 6. fél 8 és 9 órakor.

GRADISTE MOZGÓ: Ma utoljára. EGY BANK-JEGY KALANDJAI. Elettép. Imogene Robertson és Werner Fütterer-rel a főszerepekben.

GAI MOZGÓ: 5. 7 és 9 órakor. A NÁSZHAJÓ. Vig-játék. Főszereplői: Ruth Taylor, James Hall és Lila Lee.

Fél 12 órai MATINÉK műsora:

SELECT MOZGÓ: PARAMOUNT PARADÉ. Hangos film.

CENTRAL- és ELITE-MOZGÓ színházakban nincs matiné előadás.

Háztulajdonosok figyelmébe!

Falak nedvességét biztosan, gyorsan és tökéletesen csak „**BUER**” vegyiannyalgal távolíthatja el. Egy 5 kg. doboz ára **Lei 200.** —, amely 8 m² száritására elegendő. Minden dobozhoz használati utasítás mellékelve.

OVAS! Ne tévessze össze a „**BUER**”-anyagot más preparátumokkal, amelyek csak eltakarják, de nem szüntetik meg a nedvességet.

Kapható: KISS TAMÁS, ARAD.

Szántó Gizi és „Móni” utja Aradtól a világhírnév felé

Szántó Péter aradi középiskolai tanár gyermekei ragyogó karriert futottak be — Szántó Manó egy hírneves operettársulat karmesterének szerződötték — Pratingerné Szántó Gizi egy párisi művésziskolának ösztöndíjas növendéke

Melyik zenekedvelő aradi ne ismerné Szántó Mónit, aki előtünk bontogatta szárnyait és akinek erélyessége az aradi színház pulpitusán nyilvánult meg először. Jól emlékszem, olyan vastapsot ritkán láttam az aradi színház, mint amikor Szántó Péter középiskolai tanár fia, a zeneakadémiáról hazakerült: „Móni” befejezte saját kompozíciójú operettjének első felvonását.

Ennek az aradi-operettnek a születéséről jut eszembe egy nagyon érdekes epizód. Mondom, egy évtizeddel ezelőtt került haza Szántó Móni a budapesti zeneakadémiáról, színes álmokkal barangolt Arad uccáin, Szántó Móni minden nap megjelent a kávéházi törzsasztalnál és egy szép napon, legnagyobb csodálkozásunkra, otthagytott bennünket. A fiatal, ambiciózus zeneszerzőt hetekig nem látta az aradi ucca. Túl utója volt, amikor egyszer a megboldogult lövonat egyik zsufolt kocsjában rábukkantam Mónira. Annyira szórakozott volt, hogy észre sem vett. Egyszerre csak látom, hogy a félikabát alól időnként kihuzogtatja manzsettáját és arra szorgalmasan jegyez. Közlebb mentem hozzá és akkor vettem észre, hogy Szántó Móni csikos kézfőjére hangjegyeket ír. Ezen a rövid uton azután Szántó Móni meggyónia, hogy Polgár Lászlóval együtt operetten dolgoznak. Olyan titokzatos volt és annyira könyörgött, hogy ne írjam meg a dolgot, hogy a veszekedés hevében egyszerre csak azt vettük észre, hogy a lövonat már künt áll az állomáson, sőt a kocsit már a városnak irányítják. Másnap a sajtó már hosszú cikkekben számolt be Szántó Manó és Polgár László készülő operett-szenzációjáról.

Szántó Móni aztán elkerült Aradról. Tomboló siker mellett tartott bevonulót Budapest zenei életébe. Sokáig működött, mint dirigens és a pulpitusról nagyszerű karriert alapozott meg magának. Fölfelé ivelő pályája most újabb operett-hez érkezett el. Barósch, az amerikai német menedzser, Budapesten járt, ahol a Fővárosi Operettszínházban Szántó Manó dirigálta a Katóka című operettet. Előadás után a menedzser és a karmester vacsorára jöttek össze a Ritzben és Szántó Manó számára ez a vacsora fényes karrierjének újabb etapját jelentette, amennyiben egy Németországot bejáró operett-társulathoz szerződött le karmesternek. Szántó Manó Bécsben kezdi meg kulturmisszióját, Berlin, Hamburg, Hannover, Köln, Leipzig és München után a télen hét hónapos olasz turné következik. Ezzel a szerződéssel a tehetséges karmestert valóságos kitüntetés érte, mert Budapesten igazán sok elsőrendű karmester van, ezek között Arad színterére esett a neves menedzser választása.

A zenei tehetséggel megáldott Szántó-család másik tagját, Szántó Gizit ugyan csak nagy kitüntetés érte. Két évvel ezelőtt járt Aradon Szántó Gizi, aki az Egyesült-Államokban zongoraművészetével olyan karriert csinált, hogy neve a nemzetközi zeneéletben általánosan ismert. Férje Pratinger Fe-

renc hírlapíró. Pratinger karrierje is az Egyesült-Államokban szökött a magasba. Aradi ember. Az impériumváltáskor francia nyelvtanár volt a kereskedelmi iskolában. Kulturasóvár, lelkes intellektuális, aki egy aradi társaságban ismerkedett össze Szántó Gizivel, összeházasodtak és nyomban utána átkeltek az Ujvilágba, mert érezték, hogy ott mindkettőjükre ragyogó karrier vár. Pratinger Ferenc a hírlapírói pályát választotta és

Repülő- agrárbizottság jön Aradvármegyébe

a földművelésügyi minisztérium rendeletére — Négy agrárinspektor és két mérnök érkezett ma Bucurestiből az aradmegyei prefekturára — Késedelem nélkül kívánja orvosolni a földművelésügyi miniszter az aradmegyei mezőgazdák, bortermezők és állattenyésztők sérelmeit — Agrárankétek útján hallgatja meg a bizottság az aradi érdekeltek előterjesztéseit

Az aradmegyei prefekturán lesz a bizottság központi hivatala

Az aradmegyei prefekturára érdekes vendégek érkeztek ma délelőtt. *Hat előkelő idegen ur jelent meg a délelőtti órákban a prefektura titkárságánál* és kérték, hogy mielőbb vezessék be őket *Maicanescu* Miklós nyugalmazott ezredes. Aradmegyei prefektusának személyes fogadószobájába.

Az idegen urak kívánságának teljesítése nem ütközött volna semmi különösebb akadályba, ha hajlandók lettek volna bemutatkozni. Erre azonban nem mutattak kezdetben semmiféle hajlandóságot, hanem vizsga szemekkel fürkészve a hivatalban, inkognitójukat csupán a prefektus előtt kívánták felfedni. Végre is annyit sikerült kivenni belőlük, hogy Bucurestiből jöttek, az egyik minisztériumból és igen fontos megbízatásuk van Aradmegyére vonatkozólag.

— *Eu sunt inspektor general...* — jegyezte meg sokatmondóan egyikük.

A varázsszónak mégis csak meg volt a maga hatalma s bár az európai szokásoktól eltérőleg prezentálták magukat a bucuresti-i inspektorok, *Maicanescu* prefektus fogadta őket. Itt aztán a bucuresti-i urak annak rendje és módja szerint bemutakoztak és egyben felfedték tömeges kiküldetésüket a célját is. *A földművelésügyi minisztérium ugyanis négy földművelésügyi vezérfelügyelőt és két mérnököt küldött ki Aradmegyébe, hogy vizsgálják felül az aradmegyei mezőgazdaság helyzetét és arról haladéktalanul terjesszenek kimerítő jelentést a földművelésügyi minisztériumba.* Eszerint tehát a teljes hatáskörrel felruházott bizottság nemcsak a *Mezőgazdasági Kamara* ügyeit nézi át, hanem helyszíni kiszállások útján a megye valamennyi községét végiglátogatja, gyűléseket rendez és *ankétek formájában hallgatja meg a szőlőművelők, a gazdák és az állattenyésztők panaszait és jogos kívánságait.*

A vendéglősök országos szövetségével létesített megállapodás szerint

1 pohár rendes sűr 8 lei

ma az Egyesült-Államok egyik magyarnyelvű lapjának külpolitikai szerkesztője.

Szántó Gizit egy amerikai származású zongoraművésznővel, June Wellssel hozta össze a sors. A két művésznő a zenének egy modern műfaját, a zongora-párosú kezdte kultiválni. New-Yorkban léptek fel először, tomboló siker mellett és azóta nemcsak Amerika, hanem Európa nagyobb városain is sorra jártak és mindenütt tomboló sikert arattak.

Szántó Gizi karrierje is újabb lépéshez érkezett el. Az Egyesült-Államok ösztöndíján kikerült Párisba, Phillips mesterhez, aki a zongoraművészet terén elismert fenomen. Sok művész és művésznő közül, Phillips mester választása Szántó Gizire esett és a mester szívélyes levélben meghívta kurzusára, amelynek ösztöndíjas növendéke. Szántó Gizi most bucsút mond kitartó partnernőjének és mint szóló-zongoraművésznő veszi fel a versenyt. Bizonyos, hogy a nagy tehetséggel megáldott művésznő ezen a téren is ragyogó sikereket fog aratni. (S. A.)

A bizottság, amely az aradmegyei prefekturán rendezte be a délután folyamán a megyeközponti rezidenciáját, az aradmegyei prefektura ellenőrzése alatt működik és jogában áll bármilyen ügyben igénybevenni a prefektus hatáskörébe tartozó hivatali apparátusok szolgáltatásait. *Maicanescu* Miklós prefektus igen nagy reményekkel néz a bizottság avatottnak ígérkező működése elé, mert ettől reméli, hogy *végre is rendet sikerül teremteni Aradmegyei mezőgazdasági problémáinak dzsungelében* és gyors orvoslások intézkedései révén mielőbb sikerül elintézni a megye mezőgazdasági érdekesportjainak, termelőinek és állattenyésztőinek kívánságait.

Színház — Irodalom — Művészet

— Az artisták királya Aradon. Hétfőn és kedden kimagasló eseménye lesz Aradnak, Schläffer Sylvester, az univerzális artista romániai turnéja során Aradra látogat. A színház igazgatósága azonban még egy egyfelvonásost is ad: Molnár Ferenc „Marsall”-ját. Jegyek a színházi pénztárban 20—100 lejig.

— U. Éghy Ghyssa növendékeinek táncestélye a régi színházban, 20-án.

Mozgófénykép-Színházak részére

teljes hangos leadóberendezést, már meglévő berendezésekhez, bármilyen gyártmányú vetítógéphez könnyen felszerelhető

FOTOCÉLLAS KÉSZÜLÉKEKET

külföldön is szállít

RADING ELECTRIC

London-Wien.

Képviselet kerestetik. Megkereséseket kérünk vezérképviselőnköz: Olympia mozgófénykép részvénytársaság, Budapest, VII., Erzsébet-körút 26.

FERENCVÁROS-AMTE mérközös ma, vasárnap a GLORIA-pályán, olcsó propaganda helyárrakkal.

Anyák napján

kedveskedjünk az általánosan elismert legkifünőbb izü

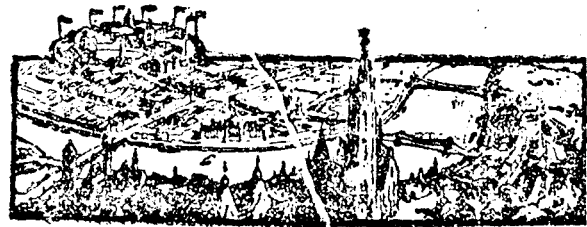
Mihályi-féle fagyalittal és jurtortával.

Az anyák napja

Nívós műsor a Minorita Kulturházban és a lutheránus templomban

Az aradi egyházak méltó keretét akarnak adni az Anyák napjának. A Minorita-Kulturházban a Nővédelmi Hivatal este fél kilenc órai kezdettel rendezi meg az Anyák ünnepét. A gazdag műsor a következő: „Anyák napján”. Előkép, P. Elner kiváló festménye után. Apponyi Gyuláné személyesíti az Anyát, Görö Laci és Babi, Apponyi Gusztó és Sanyi a gyermekeket. Dési Zoltán Tízparancsolatot olvas föl, Paunescu Lucy és Paunescu Lilly „Virágot szedtem anyukának” című előképet személyesítik. Neumann Mici a „Rigoletto” fantáziáját adja elő, dr. Lócs Rezsóné, Lócs Rudi és Ákos „Tetszünk-e anyuka?” előképben, Princz Gyuláné és Kotilla Baby az „Altató” című előképben, Patkó Imréné, Karácsonyi Döme, Török Tamás „Madonna a mezőn” című előképben szerepelnek. Fischer Aladár főgimnáziumi igazgató alkalmi beszédet tart, Vig Margit, Mittermayer Béby, „Esti harangszó” című előképben, Schäffer Ilonka, Patkó Sári, Görö Laci és Baby, Buchwald Bözsi, Karácsonyi Kató, Kotilla Baby, Mórú Kató, Puszt Klári és Matild, Steinitzer Magd, Bács Károly, Neidenbach Gottfried, Görö Károly, Horody Karesi, Tenzler Józsi, Csillám János, Orosz József, Mészáros Feri és Stanca Józsi „Hódolat a Legszentebb Anyának” című előképben szerepelnek, Stumper József dalokat ad elő Schwartzberger Lili zongorakísérettel, Oláh Matild pedig költeményeket szaval.

Ugyancsak nagyszerű műsort állított össze az Anyák napjára a Lutheránus Nőegylet. A lutheránusok ünnepe délután fél ötkor a lutheránus templomban fog lezajlani. Frim Lajos püspök bevezető beszédet tart, a Városi Zenede ifjusági zenekara Baranyi Izabella és Papp Aurora Csajkovszky egyik művét adják elő, Kovács Ilonka alkalmi verset szaval, Szepessy Zoltán Brahms „Bölcsődal”-át adja elő orgonakísérettel, Rónai Ida verset szaval, Fischer Ernő orgonaszólót ad elő, Bogdáné-Somntagh Vilma Kosáryné-Réz Lolának egy levelét olvassa fel, Fischer Ernő és a kamarazenekar egy alkalmi zeneművet ad elő, a záróbeszédet pedig Dénes Béla segédlelkész tartja.

Budapesti Nemzetközi Vásár

1931. május 9-18.

Nyugat és Kelet árucseréjének hatalmas piaca. A magyar termelő erő és munka nagy bemutatója.

200 gyáripari szakma, a mezőgazdasági exportáru és a kézműipar termékeinek felvonulásával. Nemzetközi pavillonok a külföldi ipar számára.

50%-os utazási kedvezmény Romániában a visszautazásnál, Magyarországon úgy az oda-, mint a visszautazásnál.

Vizummentes határátlépés.

Felvilágosítás és vásárigazolvány kapható: Budapest: a vásáriródnál, V. Alkotmány-utca 8. Aradon: Az Europa Agenciatársaság, Dacia Sándor Ferenc hív. menedzseriroda. Bnl. Regina Maria és a Wagons Lits főkéjénél, Bnl. Regina Maria (Octogon). Ezenkívül Nagyrománia összes nagyobb városában, ahol e két utazási iroda fiókja, vagy a vásár közvetlen tb. képviselője működik.

Ha a Budapesti Nemzetközi Vásárra utazik, látogassa meg

LÁSZLÓ ÉS FEKETE

női és férfi különleges divatkelme áruházát

IV., Petöfi Sándor-utca 14-16. szám,

ahol tavaszi és nyári kosztüm, kabát és ruhaszövet, valamint mosókelme-különlegességekben az elképzelhető legnagyobb és legdizslinguáltabb választékot találja.

Béke készül a pesti Ganzgyári sztrájkban

A gyár garanciákat követel, azután hajlandó tárgyalni a munkásság panaszairól — Interpelláció a parlamentben

Budapestről jelentik: Beszámolt az Aradi Közlöny arról a nagyszabású munkáskizárásról, amely tegnap délután három órakor a Ganz-gyár mindhárom telepén történt. Mint ismeretes, a Ganz vaggongyár egyik munkását, Bognár Jánost elbocsájtották, a gyár vezetősége szerint azért, mert nem dolgozott megfelelően, a munkások szerint pedig azért, mert a gyár bevezette a Bedeaux-rendszert és túlságosan sokat követelt a munkásoktól.

Ma reggel a munkások, mintegy 3000-en, megjelentek a három Ganz-gyár épülete előtt, azonban

rendőrök álltak a kapukban és senkit sem engedtek be.

A kizárt munkások megbízottai ma délelőtt a vasmunkás otthonban tanácskozást tartottak. A tárgyalások befejezése után a megbízottak felhívták telefonon a Vasművek és Gépgyárak Egyesületét, ahol Stronfeld igazgatóval beszéltek. Az igazgató szerint a Ganz-gyárnak az a kikötése, hogy a munkások képviselői vállaljanak garanciát arra, hogy

a tegnapi tumultuózus jelenetekhez hasonlóak a jövőben nem fordulnak elő. Ebben az esetben a gyár megszünteti a kizárást, visszaveszi a munkásokat, az üzemek újbóli megindulása után pedig, amennyiben a munkások méltányos és jogos kéréssel jönnek a gyárhoz, a vezetőség meghallgatja a kéréseket.

Beszéltünk Kabók Lajos országgyűlési képviselővel, a Vasmunkás Szakszervezet főtitkárával, aki a következőket mondotta:

— A Vasművek és Gépgyárak Egyesületének válasza után úgy határoztunk, hogy kedden a vasmunkás otthon Magdoina-uccai helyiségében gyűlésre hívjuk össze a Ganzgyártól kizárt 3000 munkást és ezen a gyűlésen határozzunk a továbbiakról.

A parlament napirend előtti vitáján a szociálisták kérték Mayer földművelésügyi minisztert, hogy a Ganz-gyári sztrájk ügyében lépjen közbe. Mayer miniszter biztosította a szociálistákat, hogy a kormány nem nézhet tétlenül ezt az ügyet már azért sem, mert a sztrájk kirobbanása tévedésen alapszik.

Két község katasztrófája

Tűzkatasztrófa a áldozata lett egy székely falu — Leégett egy község a regátban — Borzalmas tüzvész Botosani mellett

Botosaniból jelentik: Borzalmas tüzvész pusztított ma este a Botosanitól mintegy 30 kilométerre fekvő Cerhejeni községben. A tüzvész az esti órákban keletkezett és a nagy szél következtében óriási gyorsasággal terjedt el. Rövid percek alatt az egész község lángokban állott. A helyi tűzoltóság azonnal a helyszínre érkezett, de nem tudott a pusztító elemmel megbirkózni és ezért telefonon értesítették a botosani-i tűzoltóságot, akik teljes felszereléssel érkeztek a veszélyeztetett községbe, ekkor azonban már az egész község menthetetlennek látszott.

A tűzoltóság munkáját rendkívül megnehezítette a vízhiány, mert a tüztől csak nagy távolságra lehetett vizet találni. Hosszas megfeszített munka után végre éjjel felé sikerült a tüzet lokalizálni. A községben, amelynek nagyrésze teljesen leégett, nagy pánik uralkodott. Rengeteg család vált hajléktalanná és valamennyien teljesen koldusbotra jutottak, mert a leégett épületek közül egyetlenegy sem volt biztosítva. A tüzet az eddigi megállapítások szerint, egy parázzsal játszó gyermek idézte elő. A kár többmillió.

Maroskoppándról jelentik: Borzalmas tüzkatasztrófa történt ma éjjel Maroskoppádon.

Szabó János gazdálkodó kislia gyufával játszadozott egy szénaboglyában, amely kigyulladt. A nagy szélben a tűz oly rohamosan terjedt, hogy rövid félóra leforgása alatt már az egész község lángokban állott. A helybeli és környékbeli tűzoltóságok teljes felszerelésükkel siettek a veszélyeztetett községbe, azonban ekkorra a lángok már annyira elhatalmasodtak, hogy a tűzoltók munkája már csak az épen maradt házak védelmezésére szorulhatott. A borzalmas tüzkatasztrófa következtében 25 ház minden hozzátartozó gazdasági épülettel együtt a tűz martaléka lett. Rengeteg család vált hajléktalanná, és a kár több-százezer pengőre rug.

— Rádióharc a szovjet ellen. Berlinből jelentik: Ismeretes, hogy az orosz rádió-leadó állomások szinte naponta lázító propaganda-beszédeket tartanak a moszkvai stúdióban és a világ proletariátusához intézett beszédekben lázadásra és uccai harcok provokálására buzdítják. Ennek a rádió-propagandának ellensúlyozására Berlin és Páris rádió-harcot indít a szovjet ellen. Előadások fogják ismertetni az oroszországi visszás állapotokat és gazdasági, pénzügyi, szociális és kulturális szakemberek fognak az ottani helyzetről előadásokat tartani.

H I R E K

Szellemi tőzsde

Berlinben tegnap nyílt meg a szellemi tőzsde. Tőzsde, ahol az eszet és a tehetséget mérik. A tőzsde első üzleti napján kisült, hogy az irányzat „barátságosan” és hogy az árúból csak a selejtes anyagok kelljenek. A tőzsde első napja igazolta, hogy az árú nem kell. azért keveset fizetnek és ha fizetnek is, hiány minőségeikért adnak pénzt csupán.

Kisült lassan, hogy az egész természetben minél kevesebb szükség van arra az észre, a melyre eddig büszkék voltunk és amely modern emberre emelte az őskor durva ember-állatját.

A szellemi tőzsdén egyedül a detektív-re-gényeket keresték. Romain Rollandot nem jegyezték és Stefan Zweigot sem és lanyha volt Jacob Wassermann és lanyha volt általában minden szellemi termék. Nem érdemes ma észszel termelni és rátermettséggel és racionalizáltan és jól, csak éppen annyit és olyat szabad előállítani, amire a visszakisérő emberül-letnek ebben a mai tulságosan megcifrásodott gazdasági őskorban még valamennyire szükség van.

A szellemi tőzsde éppen úgy meg fog bukni, mintahogyan az árutőzsdek rendre becsuknak, mert sem a bölcsen vezetett ipar, sem az invencióval irányított kereskedelem többé nem erre a világra való. Ide csak selejtes árú és selejtes koncepció és selejtes ember kell.

A tervék és akarások elposványosodnak és értéktelenül szerte hevernek éppen úgy, mint a verejték és a munka nagyvonalú termése: az az árú, amelyből ugyancsak detektív-re-gény-nívójú tömegcikkek kelljenek csak.

Nem szabad azon csodálkozni, hogy munkanélküliség van. Ha ma hirtelen az egész világnak pénze lenne, akkor sem fogyna a brüsszeli csipke és az Omega óra, a tervező zsenijét dicsérő műbutor és nem fogyna — Romain Rolland sem, mert nemcsak a pénz fogyott el, de megkopott az az élőlény is, aki e világon él és azt hiszi magáról, hogy ő az Ember.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Északnyugati lég-áramlás, változó felhőzet és egyes helyeken záporosó.

— Miklós román királyi herceg Bécsbe érkezett. Bécsből jelentik: Miklós román királyi herceg gépkocsijával ideérkezett és a pályaudvari étteremben megebédelt. A herceget tegnap óta mindenütt látni, amint kocsijával végig robog az osztrák főváros uccáin. A „Mittags Zeitung” írja, hogy a herceg titkos diplomáciai misszióval időzik Bécsben. Missziója állítólag a német-osztrák vámunióval van összefüggésben. A bécsi román követ-ség a sajtó érdeklődésére cáfolja ezeket a híreket és hangsúlyozza, hogy a herceg magánügyekben tartózkodik az osztrák fővárosban.

— **Az egyesülés ünnepe.** Május 10 Románia legnagyobb ünnepe. Ezen a napon ünnepli meg nemzeti vágvainak beteljesülését. A nagy világégés egy államba egyesítette a szomszédos országokban elszórt fajtestvéreket s megalkulhatott Nagyrománia. Románia sokat nyert a fejlett műveltségű magyarok, németek és a velük egyenlő értelmiségű erdélyi románsággal, amely az új állam keretébe jutott. De a bölcs államvezetésnek arra is kell törekednie, hogy ezek a különböző nyelvek, de az állam egyforma polgárai teljesen egyenlő állampolgárnak is érezzék magukat ebben az országban és akkor elkövetkezik az igazi egyesülés ünnepe.

80 lejért

készítem a legszebb
írófi-íngot elsőrangú
BÉCSI SZABASSAL.
„PRIMUS”, v. Deák Ferenc-ucca 15.

— Eltemették Beöthy Lászlót. Budapestről jelentik: Ma délután temették el Budapesten a farkasréti temetőben Beöthy Lászlót. A sírnál Kertész Róbert beszélt, a szinagagatók nevében Roboz Imre szinagagató bucsuztatta a halottat.

Teljes értékű, tökéletes munkát csak az végezhet, akinek idegei rendben vannak, munkaképessége zavartalan. A reggeli és uzsonnatejhez 2—3 kávéskanál jómagtine erősíti az izmokat és idegeket.

Nagykanizsa mellett eltűnt egy épülettömb a föld színéről

Különös geológiai átalakulás. Egy földcsuszamlás következményei

Nagykanizsáról jelentik: Nagykanizsa közelében, a Kerülő-pusztán, ma délelőtt földcsuszamlás történt. A pusztá bérleje, aki jelenleg nem a pusztán, hanem az egyik közeli községben lakik, tegnap este kint járt a pusztán, ahol több elintézni való dolga volt. Késő éjjel tért haza és már ma délelőtt újra kiment a pusztára, ahol meglepetéssel konstataálta, hogy a pusztá mellett elhúzódo hegylábánál lévő gazdasági épületek eltűntek a föld színéről.

— **Kamatlábleszállításra készül a Nemzeti Bank.** Bucurestiből jelentik: A Banca Nationala ma körlevelet küldött valamennyi fiókjához, melyben felhívja a fiókok figyelmét a hitelélet támogatására és a kamatlábak leszállítására. Szakkörökben a körlevelet úgy tekintik, hogy az előfutára egy újabb kamatlábleszállításnak.

— **Az aradi rendőrkvesztura ezúton értesíti a közönséget, hogy a május tizediki ünnepségek alatt lobogóztassék ki a város.** Az esti faklyafelvonulás alkalmával pedig ki kell vikigitani a várost a következő útvonalakon: Vár, Eötvös-ucca, Deák Ferenc-ucca, Batthyányi-ucca, Széchenyi-ucca és Főter. Azaz, azokon a vonalakon, melyen a faklyás felvonulást fognak megtartani.

— **Spanyolországban megszűnt a hitoktatás.** Madridból jelentik: A spanyol köztársasági kormány közoktatásügyi minisztériuma egy ma kibocsátott rendeletével megszünteti az összes spanyol iskolákban a hitoktatást. Abban az esetben, ha a szülők ragaszkodnának a vallásoktatáshoz, úgy azt nem a tanárok, hanem a papok tanítanák, azonban ezért semmiféle fizetést nem kapnak.

— **Tizenöt halálos ítélet egy lázadási perben.** Londonból jelentik: A burnai lázadási perben a japoni törvényszék ma hozott ítéletet. A bíróság a 95 vádlott közül 15-öt halálra, ötvenhatot életfogytiglani kényszermunkára ítélt, huszonnégy vádlottat pedig bizonyítékok hiányában felmentett.

Szines és fehér tiszta len

ruhavászon
RUTKAY & BOTYE

fehérnemű keletgye vállalatnál
Arad, megyeházzal szemben.

— **Tüntetés az igazságtalan békeszerződés ellen.** Nanking. A konvent ülésén ötszáz képviselő adott jelre tüntetőleg felállott, hogy evvel a békeszerződések igazságtalansága ellen tiltakozzanak. Az ügynök az igazságtalanságot, hogy egy nappal ezelőtt egy képviselő tiltakozott a békeszerződések ellen és indítványozta, hogy a konvent ezt a tiltakozást magáévá tegye. Percekig némán álltak a képviselők, majd a megható drámai jelenetet percekig tartó taps kísérte.

— **Esküvő.** Thoma y Irén és Wild Ferenc, ma, vasárnap este 8 órakor tartják esküvőjüket a Minoriták templomában. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Szeplők, májfoltok és pattanások ellen** használja a már 40 éve kitünően bevált Kárpáti Benzoe-crémet, melynek bőrpoló hatása utolérhetetlen. Készíti Kárpáti János gyógyszer-tára Aradon. Kapható Drogueria és Parfümeriákban. Ne fogadjon el csakis Kárpáti névvel ellátott eredeti leplombát dobozt.

— **Nem sikerült a Do. X. startja.** Rio de Janeiróból jelentik: A Do. X. óriási repülőgép ma délután 4 órakor a Bolámában fel akart szállni, de a kísérlet a repülőgép túlterhelése miatt nem sikerült. A gépet most Orango szigetére vonsozják, ahol másodszor is megkísérik a startolást.

LUKÁCSY-féle saját ter-
mésű
paulisi hegyi bor ismét kapható!
ARAD, Str. Petianu Nr. 7, I. emelet.

Közelebb ment a hegylábához és újra meggyőződött a különös esetről, hogy ott, ahol az elmúlt este még gazdasági épületek voltak, ott most néhány bokor van mindössze. Az esetről azonnal jelentést tett a hatóságoknak, majd egy bizottság szállott ki a helyszínre, amely megállapította, hogy földcsuszamlás történt, amely mintegy 350 méter hosszú területen mindent elsüllyesztett a föld színéről. A földcsuszamlásról bővebb jelentések még hiányoznak.

Szalonnaosztás a városházán

Az állandó választmány szalonnát vett a nemzeti ünnepségek költségeiből megtakarított tízezer lejen a munkanélküliek számára.

A városi tanács állandó választmánya ma délelőtt tartott ülésén, a város folyóügyeivel foglalkozva, tárgyalás alá vette azt a kérdést is, hogy milyen formában juttassák el a legcélravezetőbb módon azt az összeget a városi munkanélküliek számára, amelyet a május 10-iki nemzeti ünnep költségein spórolt meg ez évben, a miniszterelnök intencióinak megfelelően a város tanácsa. Rövid tárgyalás után az állandó választmány dr. Velcsov Géza alpolgármester javaslatát fogadta el és úgy határozott, hogy a rendelkezésére álló 10.000 lejért elsőrangú minőségű szalonnát vásárol és ezt osztja szét egyenlő adagolásban a városi munkanélküliek között. A tanács állandó választmánya ezért haladéktalanul megtette intézkedéseit is arra nézve, hogy mindazok a munkanélküliek, akik rendes sárga igazolványikkal a legutóbbi napokban is látogatták a város jóléti hivatalát és résztvettek a városi konyhák ebédjein, már ma délután megjelenjenek a városházán, ahol megkezdik a szalonna kiosztását.

Ma délután öt órakor a munkanélküliek tömegeitől feketélt a városháza földszintt folyosója. A szalonnáért jelentkezőknek a város jóléti intézménye fejenként 25 deka szalonnát osztott ki. Mintegy 300 munkanélküli vette ki fejadagját a délután folyamán. Az ingyenszalonna kiosztását hétfőn délután 5 órakor folytatják tovább.

— **JÉGELŐFIZETÉSEKET felvesz Reusz Sándor-cég jéggyára, Bul. Reg. Ferdinand 33. Telefon 141.**

— **Uj vezetők a várad Magyar Párt élén.** Nagyváradról jelentik: A Magyar Párt nagyváradai tagozatánál személyi változások történtek. Dr. Kotzó Jenő elnök, dr. Kövér Gusztáv alelnök és dr. Kovács Árpád lemondtak tisztségükről. Az intézőbizottság dr. Markovits Manót és dr. Soós Istvánt választotta meg a lemondott elnök, illetve alelnök állásának betöltése céljából.

Bárhon megjelent vagy hirdetett könyvet SANDOR FERENC-nél keressen.

— **Öngyilkosság Aradon.** Ma délután értesítettek a mentőket, hogy Nagy Lajos Illés-ucca 173. szám alatti lakos öngyilkossági szándékból zseb-késével mellbeszurta magát. A kivonult mentők az aradi közkórházba szállították az öngyilkos embert, aká ott azonnal ápolás alá vettek. Nagy Lajos kihallgatása alkalmával elmondta, hogy azért követett el öngyilkosságot, mert felesége, akitől pár hete különváltan él, nem akarta visszafogadni és kiutasította a lakásból.

— **Veterány Viktor dr.** az Iparosszindikátus képviselőjelöltje. Temesvárról jelentik: Veterány Viktor dr., a bánási Magyar Párt ügyvezető elnöke pártja hozzájárulásával a kormánypárti listán vállal jelöltséget. Veterány az Iparosszindikátus temesvári tagozata jelöltje. Ugyancsak a kormány listáján jelöltette magát Becsky Dezső magyar-párti titkár is, aki Soroca-megyében lép fel.

Ma reggel nyitották meg a budapesti Nemzetközi Vásárt

Nagy Endre konferált a rádióban

Ma reggel eső izzasztotta meg átmenetileg a Budapesti Kamara és a Nemzetközi Vásár vezetőségét, amely a vásár egész személyzetével egész éjszaka dolgozott és sürgette a munkásokat, hogy a pavilonok a megnyitásra teljesen elkészüljenek. A vásár vezetőségének, a kiállítóknak, építészeknek, munkásoknak utolsó erőfeszítése teljes sikerrel járt: ma reggel

tíz órára már minden teljesen készen várta a vásár megnyitását.

Az eső jó kabalája a vásárnak, már évek óta így van: megnyitás előtt félórával még esik az eső, utána kiderül.

A Nemzetközi Vásárt Nagy Endre konferálta be a helyszínről a pesti rádió mikrofonja előtt, akinek szellemességeit olvasóink is bizonyára végigélték.

Fedák Sári és Rákosi Szidi

Beöthy László temetésére repülőgépen érkezett Pestre Fedák Sári

Budapestről jelentik: Fedák Sári tegnap este repülőgépen Budapestre érkezett. A repülőtérről egyenesen Rákosi Szidihez sietett, ott töltötte az éjszaka nagy részét. A művésznő hazaérkezésekor a következőket mondotta az *Aradi Közlöny* munkatársának:

Hazajöttem Beöthy László temetésére Nem tudok szavakat találni, nem tudom kifejezni fájdalomamat és részvételem. Legjobb barátomat vesztettem benne. A tegnapi estét édesanyjánál töltöttem, ma is együtt vagyunk és a temetés után hazaviszem őt magamhoz Pest-szentlőrincre, hogy egy kis enyhülést szerezzenek a végtelenül szenvedő, magányos anyának.

A Király Színház igazgatója felszólított, hogy jövő héten játszam el „Az okos mama” címszerepét. Mai lelkiállapotomban még nem tudtam határozott választ adni. Remélem, hogy a jövő hét elejére megszűnik ez a nagy-nagy fáradtságom és fellépésemnek nem lesz akadálya.

— **Ionescu földművelésügyi miniszter csütörtökön jön Aradra.** Ionescu Sisesti, a Iorga-kormány földművelésügyi minisztere, Aradra való utazását elhalasztotta. Az eredeti tervszerint, már kedden Aradon kellett volna lennie, de a közbejött bucaresti-i prefektusérkezlet miatt, csak csütörtök reggel érkezik meg. Ionescu Sisesti a kormány aradi listavezetője és ezért érkezése a választási harcok előjátékában nagy fontossággal bír.

— **Bizalom Briandnak.** Párisból jelentik: A francia kamarában, két napi vita után, bizalmat szavaztak a Laval-kormányának és Briand külügyminiszternek. A napirend ezután öt pontból állott és a képviselők minden egyes pontra külön-külön szavaztak. A ma reggeli lapok kivétel nélkül nagy elismeréssel írnak a Laval-kormányról és ezzel kapcsolatban biztosra veszik, hogy az elnökválasztás biztos győztese csakis Briand külügyminiszter lehet.

— **Repülőkatasztrófa.** Karlsruhe-ból jelentik: Súlyos repülőkatasztrófa történt ma a karlsruhei repülőtéren, ahol két repülőgép összeütközött és lezuhant. A repülőgépben egy-egy oktató és egy-egy pilóta ült, akik valamennyien súlyosan megsérültek. A pilóták egyike, Steidinger tanár, este érkezett jelentések szerint, belehalt sérüléseibe.

„LYA” sörhöz a la Wien

— **Képviselőt jelölt az aradi munkásszervezet.** Ma délelőtt a falusi és városi dolgozók blokkjának egy népes küldöttsége jelent meg Hargot György törvényszéki főelnök előtt. A küldöttség mintegy száz aradi munkásból állott. A küldöttség vezetője Daiescu titkárnak átadta a falusi és városi dolgozók blokkjának a küszöbön álló választásokra szóló jelölőlístáját, amelynek élén Káli János aradi munkásvezér szerepel, akit az aradi törvényszék tegnap mentett fel az elhárított vádak alól. A munkásság jelölőlísta hatodik helyre került a szavazólapon. Jelük két párhuzamos vízszintes vonal.

— **A pünkösdi „Meziádi Bál”-ra** jelentkezni lehet az EKE aradi osztályánál, a Magyar Otthonban, minden este fél 8—8 óra között, május 15-ig bezárólag.

— **Berlin ideges.** Berlinből jelentik: A francia Kamara határozatát, amelyet a német-osztrák vámunió ügyében hoztak, Berlinben idegesen vették tudomásul, mert ezzel a német nép belügyeibe való beavatkozást látják. A parlamentben mértékadó politikusok kijelentették, hogy a francia kamarának ebben a kérdésben való bebeszólása már azért sem volt jogos, mert Németország és Ausztria külön-külön is eleget tesznek a békeszerződésekben és egyezményekben leszögezett kötelezettségeknek.

— **A munkafelügyelőség közli:** A bankok, pénzügyintézetek és mindazon hitel- (nem termelési!) szövetkezetek, amelyek bank-, illetve váltó-kihelyezési, avagy betét-ügyletekkel foglalkoznak, a vonatkozó miniszteri rendelkezés értelmében, május hó 15-től kezdve, szeptember 15-ikéig bezárólag, reggel 8-tól délután 2 óráig egyfolytában fognak dolgozni, délután pedig a hivatalos órák szünetelnek. Ezen nyári munkarendre vonatkozó rendelkezés ellen semmiféle kivételnek helye nincs, szigorúan respektálandó.

— **Átvizsgálják az elbocsátott vasutasok ügyét.** Bucarestből jelentik: Szinte hihetetlenül hangzik, hogy Ionescu tábornok, a vasút erőszékü diktátora, akinek működése óta sokszáz kisebbségi vasutas és vasúti munkás siratia elvesztett állását, elrendelte, hogy április 1-ig visszamenőleg vegyék revízió alá az elbocsátásokat. A tábornoknak ugyanis tudomására jutott, hogy különösen a csatolt Erdélyben és Bánságban számos olyan vasutat építettek le, akiknek nagy családjuk van, annak ellenére, hogy először azokat kellett volna elbocsátania a vasutnak, akiknek nincs családjuk és könnyebben tudnak máshol elhelyezkedni. A revízió megejtésére Ionescu tábornok egy bizottságot delegált.

— **Megőrült felesége sirjánál.** Szekszárdról jelentik: Megrendítő tragédia játszódott le a mai napon Szekszárdon. Két nappal ezelőtt meghalt Ohn Péter 84 éves gazdálkodó 80 éves felesége, akinek ma délután volt a temetése. A temetés megtörténte után, amint a halottat elföldelték, a 84 éves férfi, aki rajongásig szerette feleségét, a sir szélén megőrült. A házaspár 60 évig a legnagyobb egyetértésben élt együtt. A megrendítő tragédia az egész városban mély sajnálkozást keltett.

— **Nem ez szére és bens envegek,** akiknek az agyvértedulás, a fejfájás és szivdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehézzé, ilyanakkal reggel és este egyenleg pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a **Ferenc József** viz műtétek előtti és utáni időszakokban is nagy értékű hashajtónak bizonyul. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Orosz dumpingárut foglaltak le Bucarestben.** Bucarestből jelentik: Az elmúlt éjjel Bercescu pénzügyi inspektor nagyobb karhatalommal behatolt a Str. Selari-in levő Einhorn-féle üzletbe, amely ellen följelentés érkezett, hogy nagyobb orosz dumping árut tart raktáron sárcipőből és azt a közeljövőben forgalomba akarja hozni. A följelentés adatai valóban bizonyultak, amennyiben a raktárakban tényleg nagyobb tömegű felhalmozott orosz készítményű sárcipőt találtak. Az inspektor a rendőrség embereivel a sárcipőket, valamint a könyveket és a regisztereket lefoglaltatta.

— **Az Erdélyi Kárpát-Egyesület** aradi „Czárán Gyula”-osztálya folyó hó 15-én, pénteken este fél kilenc órákor tartja rendes havi összejövetelét a Magyar Otthon helyiségében, melyre tagjait ezúton tisztelettel meghívja.

Benger - FÜRDŐRUHÁK

Minden jobb detailülzetben kapható.

Két halálos gázolás Budapesten

A száguldó autók áldozatai

Budapestről jelentik: Halálos kiménetelű autógázolás történt ma délután a Margit-hidon, ahol a késő délutáni órákban egy teherautó elütött egy 40 év körüli embert, aki kerékpáron haladt. A szerencsétlen ember súlyos sérüléseibe még a helyszínen belehalt. A kivonult rendőri bizottságnak nem sikerült az elgázolt ember szentélyazonosságát megállapítani, azonban a kerékpárján találtak egy táblácskát **Fekete János** felirással.

Ugyancsak az esti órákban egy második teherautó-gázolás történt a Kossuth Lajos-utcában. Egy gyorsan száguldó teherautó elütötte **Pekari Károly** 41 éves cipésmestert, aki oly szerencsétlenül vágódott el a kövezeten, hogy súlyos sérüléseibe még mielőtt kórházba szállították volna, belehalt. A budapesti rendőrség mind a két halálos végű gázolás ügyében érélyes vizsgálatot indított.

— **Közeledik a VIZO-bazár napja,** Május 24 és 25 már rohamosan közeleg. Pünkösdi két napján rendezi meg a WIZO híres bazárját a Baross-parkban, ami az idei szezon legnagyobb szenzációja lesz. Néhány részlet az óriási arányú parkünnepély műsorából: gyermekkocsiverseny, gyermekszépségverseny, boxmérkőzés, kigyótáncoltatás eleven óriáskigyóval, nyílt színpad, éjszakai kivlágítás, stb. A büfiekben háromszáz szép asszony és leány szolgál fel.

— **Anyák napja** finnpély ma este fél 9 órákor a Minorita Kulturházban. Belépti díj nincs, csak műsor kötelező.

— **Orvosi hír.** Dr. Németh, bel- és nőgyógyászati rendelőjét Strada Consistorulu, 16. sz. áthelyezte (volt Batthyány-ucca, Iparos Otthonnal szemben.) Diathermia és quarkozelés.

— **A fogkövek és a fogakon lévő barna, sötét fekete foltok megszüntetéséhez** a fogkefe többnyire nem elegendő. A Gelle Fréres fogpaszta és fogszappan alkalmazásával ellenben a fogakon lévő lerakódások három napon belül eltávolíthatók. A fogak ismét tiszta fehérek és ragyogókká válnak. A Gelle Fréres fogpaszta és fogszappan állandó alkalmazása konzerválja a fogakat s megvédi a korai kihullástól.

Jégszekerények, fürdő-szoba be- **háztartási cikkek, ha-** **olcsón kiárusítatnak. Kohn József, Arad**
rendezések, **láleset miatt** Str. Consistorinului, v. Batthyány-u. 11

**ELIZABETH
ARDEN**

ezután óhajtja
tudatni, hogy elsőrangú

**Venétian-
készítményei**

a bőr ápolására és
szépségére kizárólag

VOJTEK és WEISZ
drogériában, Arad

kaphatók.

Cégtulajdonos Orsolya László.

ÚJ KÖNYVEK

„A titokzatos Indiában” címen Gjellerup kiváló dán írónak ragyogóan fölépített buddhista tárgyú regénye jelent meg a könyvpiacón. Az írásműben a művész ösztönességével tükröződik vissza a buddhizmus lényege. Fenséges képekben tárul elénk a létezés minden fokozata: a föld, a paradicsom, a pokol, a naprendszernek végtelen világa. A 328 oldalas regény jó kiállításban a régi 122 lei helyett 68 lejért kerül piacra a kolozsvári Lepage könyvkereskedésben.

Dr. Keller munkája: „Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?” valóságos hűzógó munkája a sportirodalomban. Novák Rudolf és Társa budapesti könyvkiadó cég kiadásában 2.90 pengőért kerül árusításra. Az egészség, nagyobb munkaképesség, a munkával túlterhelt életnek legfontosabb tényezője és ez a mű alaposan kioktatja az érdeklődőt arról, hogy hogyan foglalkozzon testével, hogy az munkabíró legyen és meg tudja küzdeni az élet kiszámíthatatlan nehézségeivel. Minden szülőnek és nevelőnek nélkülözhetetlen Kellner dr. munkája, aki gyakorlati tapasztalatok alapján írta meg művét.

Az ismeretlen Szaharában. Fritz Ohle izgalmas utirajz formájában írta meg élményeit Afrikáról. A világgazdaság három legégetőbb feladata: Szi-béria, Mezopotámia és a Szahara rekultiválása, emberek számára lakhatóvá tétele. — A nagyszerű Aschenborg-illusztrációkkal ékesített könyv egy utvonalt ír le a Magasaltásztól a Sibirig és a kritika egyöntetűen megállapítja, hogy ritkán ért meg utazó annyi veszedelmet és megállapítja, hogy Ohle bátor utirajza a fehér ember kultúrájának.

Úres zsebbel a világ körül. Richard Halliburton írta meg a műben uti élményeit. Egy egyetemi diák kalandvágyának tükröképe ez a munka, amelyet a szerző saját fényképfelvételeivel illusztrált. — A Dante könyvkiadó hozta piacra az izgalmas utirajzot.

Svájci utikönyv. Most jelent meg a hivatalos svájci utazási iroda kiadásában a „Svájci utikönyv” magyar nyelvű példánya, amely a legnagyobb részletességgel kioktatja mindazokat, akik Svájc természeti szépségeiben akarnak gyönyörködni arról, hogy mit nyújt Svájc látogatóinak, milyen szervezetek állnak rendelkezésére, hogy a természet szépségeit kiélvezhesse. Az utleírásokon kívül néhány igen szép és érdekes utvonalt is tartalmazza a könyv, amelynek melléklete egy szépen kidolgozott svájci turistaképek.

A buzára ráfizet,

csak a gyümölcsön keres.

Hitvány gyümölcsnek nincs ára,

permetezzen! ép, egészséges gyümölcsöt kap.

Hernyók ellen: **ARZOLA.**

Penészgomba ellen: **SULFAROL.**

Vértetű, levéltetű ellen: **LIBEX.**

Ismeretlőt ingyen küldenek a lerakatok: Mezőgazdák Kereskedelmi r.-t., Arad, Str. M. Stanescu 2. Karner Ede r.-t. Timișoara, Str. Brătianu 12. és a vezérképviselő: H. Spodheim & Co., Buourestii, 2. Bufev. Elisabeta 55.

Gyilkos, aki halálos ítéletért felelbezz

Életfogytiglani fegyházra ítélték a hajduböszörményi rablógyilkost — Eddig minden tárgyaláson örültséget szimulált — Ma beismerte bűnét és halálos ítéletet kért

Debrecenből jelentik: Hajduböszörményben *Biró Imre* csizmadia segéd az elmúlt év május 15-én éjnek idején behatolt *Bujdosó* Bálintné lakásába, pénzt követelve tőle. Az asszony azt megtagadta, mire ütögetni kezdte, majd szörnyű kegyetlenséggel megfojtotta és összetaposta. A hörgésre fölébredt az öregasszony 14 éves lánykaja, de a gyilkos őt is leütötte. A gyermek hamar eszméletre tért. Elvándorolt a rendőrségre és feljelentette a gyilkost. A rendőrség elfogta a csizmadia segédet, aki mindent bevallott, de a fogságban örültséget szimulált. A főtárgyalást ezért már háromszor el kellett halasztani, míg a budapesti és debreceni orvosszakértők megállapít-

tották, hogy a gyilkos teljesen épeszü és minden tettének tudatában van.

Ma tartották ebben az ügyben Debrecenben a főtárgyalást, a gyilkos megint örültséget szimulált és az elnök kérdésére zavaros feleleteket adott. Az elnök erre felszólította, hogy könnyítsen lelkiismeretén, mire *Biró* teljesen összefüggően kezdett beszélni és előadta a gyilkosság lefolyását. Az elnök azon kérdésére, hogy miért tetette magát örültnek, azt mondta, hogy félt attól, hogy felakasztják. A bíróság szándékos emberölés, rablás és emberölési kísérletben mondta ki bűnösnek és *Birót* életfogytiglani fegyházra ítélte. A vádlott felebbezett az enyhe ítélet ellen, mert jobban szeretné mégis, ha felakasztanák.

Nagy felháborodás a bécsi szőrmepiacon Breitfeld szücs által hirdetett olcsó nemesrókák miatt

Az Árumintavásárra való tekintettel, Breitfeld szücs a bécsi lapokban hirdetést tett közzé, hogy nemesrókák nála olcsóbban szerezhetők be, mint Bécsben. Elképzelhető, hogy ez a hirdetés milyen hatást váltott ki a bécsi szücsök körében és ezért felkerestük a Breitfeld szücs-cég főnökét, aki a következőképpen nyilatkozott: „Tény az, hogy az Árumintavásárra rengeteg külföldi jön Budapestre és én emiatt neimesek a bécsi, hanem más külföldi lapokban is hirdetem, erősen felkészültem valódi ezüst-, kék- stb. nemesrókáimmal. Áraimat oly olcsón kalkuláltam, hogy

még azoknak is érdemes lesz vásárolni, akiknek az idei szezonban nem is volt szándékukban rókát venni, mert hiszen már 40 pengőtől módomban van vevőimnek drapp, szürke és narancs rókát adni. Olcsó propagandaárusítás rendezek, melynek keretében az olcsóbb rókától, a legnemesebb ezüstrókáig, minden fajta róka eladásra kerül.

Érdekes megjegyezni, hogy az olcsó árusításnak mily gyorsan terjedt el a híre. Alig egy hete szállítottam le az árakat, üzletem forgalma érezhetően emelkedett és remélem, hogy még tovább is emelkedni fog.”

SPORT KÖZLÖNY

Jól sikerült Aradváros iskolaközötti atlétikai versenye

Nagy mezőny — közepes eredmények jellemezték a viadalt

Szombat délután, a Gloria-CFR sporttelepén, szép számu (400 néző) jelenlétében zajlott le Aradváros iskolaközötti atlétikai versenye, mely közepes eredményeket hozott. Az atlétikának összes klasszikus számain kívül, szabad torna- és Handball (kézilabda) játékokat mutattak be a diákok, nagy tetszés mellett. A különböző versenyeken a következő iskolák legjobbjai vettek részt: Liceul „Moise Nicoara”, Scoala Superioara de Comert, „Iosif Vulcan” polgári, római katolikus gimnázium, Scoala Normala, D. Tichindeal Arad-Gáj, Gimnazul de stat Aradul-Nou, Scoala Superioara de Arte si Meserii Arad.

Részletes eredmények a következők: 80 m. sifutás: 1. Adamovits (LMN) 10 mp. 2. Institoris (kath. gimnázium). — 300 m. sifutás: 1. Trița (LMN) 44 mp. — 1000 m.: 1. Nicolescu (LMN) 3. p. 12 mp. 2. Burdán K. (róm. kath. gimn.). — Sulydobás: 1. Iovanescu (LMN) 13 m. 10, a suly csak 5.33 kg. volt. — Gerelydobás: 1. Iovanescu (LMN) 41.5 m. — Diszkoszdobás: 1. Iovanescu (LMN) 29.92 m. (8 induló) — Távolugrás: 1. Institoris

(róm. kath. gimn.) holtversenyben Firoiuval (LMN) 5.18 m. — Magasugrás: 1. Ighisán (LMN), holtversenyben Institorisral (római kath. gimnázium) 150 cm. — 4×11-as staféta: 1. Liceul Moise Nicoara 54 mp.

A befejezés előtt az ujaradi német gimnázium kézilabda csapata, Hazai bíráskodása mellett, a Iosif Vulcan együttesével mérkőzött meg, az eredmény 2:2 arányban eldöntetlenül végződött. Az első félidőben még az ujaradiak 2:0-ra vezettek. Teljes elismerés illeti meg Hazai mestert, a Glória trénerét, aki fáradságot nem kímélve, oktatta a diákokat a „handball” kézilabda játéka. A közönség nagy tetszését teljes egészében kiérdemelte a Scoala Norm. Dimitrie Tichindeal Arad-Gáj tornacsapata, mely szabadgyakorlatokat mutatott be. A szabadgyakorlatok betanításáért Dobos tanárt illeti dicséret. A versenyt az aradi székhelyű Maros-Liga rendezte. Befejezésül a felsőkereskedelmi iskola és a Liceul Moise Nicoara csapata egy félidős futballmérkőzést játszottak 0:0 eredménnyel. A helyezetteket éremdíjazással tüntették ki.

Dr. DOMOKOS LÁSZLONÉ Leányintézményével

kapcsolatos

Leányintézménybe

leányok 6-13 éves korban felvehetőek.
Havi tartásdíj 120.— Pengő.
Angol-német tanítás.

I., Biró-utca 16-18.

Kertes villa. — Buda legszebb magaslati helyén. — 17-ik iskolaévi.

Szerencse csomag!

10 jó hangjegy

összesen **Lej 20**

KERPEL-nél!

Mibe kerül egy üdülés a tengeren?

A Nordkap-ra 11.600 lejtől felfelé.

A Spitzbergákra és a sarkvidékre 29.200 lejtől felfelé.

Mindenfajta utiprogramot díjmentesen ad és közelebbi felvilágosítással szolgál.

Norddeutscher Lloyd Bréma, F. Messler S. A. R.

Hírküzlöt: Arad, Bul. Regele Ferdinand 63/65. és Timisoara, IV., Str. I. C. Bratianu No. 5.

Amikor Dankó Kálmán, a hírneves

Beszélgetés Dankó pécskai primás Ády Endre

bácsival — Róla írták az „A pécskai cigánysoron kesereg a vajda” című nótát — Egy

változatos élet története — A tréfás aradi újságíró balladája és más emlékek — „A cigány csak akkor kell, amikor az örömök járják”

Az Aradi Közlöny Pécskára küldött munkatársától: Szírmait hullajtó cseresznyefavirágokkal nézett farkasszem az öreg Dankó Kálmán és arra gondolt talán, hogy hatvanegyedik tavaszának májusa szunnyad immár a buggyanó zöld bogycsokorban.

Alacsony. Őszülő haja gavallérosan fésült, kék szemében nem maradt más tekintet, mint a mennyi egy apának meghagyott. Szelidnek és szomorúnak látszik. Mikor bemutatkozott, feltámadt benne a hajnali cigánymuzsikus; ur lesz. Ha nem láttnám, hogy gondos és tiszta öltözetben itt-ott a kopás uralkodik, azt hinném, öregedő főbíró lát vendégül.

— Hogy van Dankó bácsi?

Nagy lélekzetet vesz s míg nedvesedő szemmel küzdök a szóval, körülnézek a fehérre meszelt szobában. Polgári butorok, asszonykézteremtette kézimunkák, cifraság. Mindenem ragyog a tisztaság.

Végre megszólal Dankó bácsi:

— Most jöttünk Lugosról. Szegényen jöttünk... — És elbeszéli, hogy ő már nem vezet bandát. Fia, Feri már 1917-ben a zenekar élére került. Ő már csak öregesen forgatja a vonót. Fáradt. Ismét rátér a legközelebbi napokra: két évvel ezelőtt mentek Lugosra. Mindenki szerette őket, de egyre szegényebbek lettek az emberek.

Egy régi barát

— Dankó bácsi — kezdem, mert amióta csak betettem a lábamat, nem tudtam szabadulni ettől a kérdéstől — igaz-e, hogy: „A pécskai cigánysoron kesereg a vajda”... című dalt maga csinálta. Vagy magáról is írták?

Lelkesedés és öröm ömlik el az arcán és mint mindazok, akiket a boldogabb világba idéztek vissza, megenyhül, elfelejti a jelent. Becsületesen felel:

— Rólam írták, de nem én zenésítettem meg.

Elámulok. Szinte jobban szerettem volna abban a pillanatban, ha hazudik. Egy évtizedes dalnak olyan nehéz megtalálni a forrását. Az öreg Dankó Kálmán azonban nem hazudik!

— Ugy történt a dolog, — kezdi s tul néz az ablakpárkányon zöldelő muskátlilileveleken, — úgy kezdődött, hogy én 1903. őszén beteg let-

tem. Hazajöttem Pécskára és tüdőgyulladásba estem. Azt hittem, hogy meghalok. Betegségem alatt meglátogatott az én régi barátom, Balla Ignác. Újságíró volt Aradon, de gyakran időzött otthon. No öreg vajda — mondta, mikor beállított, hívassuk a papot. Mindig viccelődött, de azért jó fiú volt. Ne viccelj — mondtam neki, — de ha meghalok, tegyétek a koporsóba a hegedűmet.

— A cigánysoron laktak akkor? — kértem, mert állandóan a dal zsong a fülemben.

— Sohsem laktunk kérem ottan. Ez csak a nótában van így. Ebben a szemközti levő házban laktunk.

Csinos, kis falusi házra mutat.

A századeleji híres bohémek

— Hála Istennek — folytatja az öreg — nem haltam meg. A következő év farsangjában egy délelőtt hivatnak a kaszinóba. Balla Ignác volt ott, a Tolnai Világlapja legújabb számát mutatja nekem. Hát uramfia. Ott diszlik a Balla neve egy „balladán”, amelyben az én halálomat írja meg. — Ejnye mondom neki tréfásan: te aztán elparentáltál engem szépen.

— Nyárára Tusnádra voltam leszerződötve. Jön ám hamarosan levél: mi az Dankó, meghaltál, mi lesz a nyári szerződésed? Mindenki érdeklődött, mert muzsikos cigány csak egyedül voltam Pécskán, aki valamit számít. A többiek lókupecsek, akik a háboru előtt magyarok, a háboru után románok.

Elhalványul, mikor a fajtájára kerül szó.

— Szerencsétlen, műveletlen banda, igazi cigányok. (Ahogy ezt mondja, van benne valami az igazi tornácán politizáló magyar urakból.)

Egy év múlva Félix-füzdőre szerződtem. Egy akkori jó vendégem, Kovács táblabíró így szól egy délután: meghívtam az orieum-énekest, egy meglepetést szánok neked: ejnye nem jut eszembe a neve az énekesnek.

Öregesen tépi magát a név után, de csak nem jön rá, a névre.

— Mindegy. — nyugtatom meg — majd eszébe jut, csak folytassa.

— Megérkezik ám az énekes. A váradi Bonbonierben játszott. S ahogy belemelegszünk a mulatságba, egyszer csak rákezd az „én nótámra”: A pécskai cigánysoron kesereg a vaj-

da. A dal szép volt, kissé fájlaltam, hogy nem én zenésítettem meg, de megtanultam s attól kezdve az lett a sláger-darabom. A dalt Grosz Alfréd zenésítette meg. Ez volt igazgatója, vagy mi je a bárnak. Mondták, hogy beperelhetem, ha akarom, — teszi hozzá csendesesen — de minék tegyen ilyesmit az ember, ha végtére egy kedves dologról van szó. A dalt aztán annyit muzsikáltam, annyit huzták nekem mások is, hogy majdnem meguntáim. Ejnye, hogy is hívják annak az énekesnek a nevét?

Török Pistáról beszél, aki világhírű cimbalom-művész volt s aki Londonban, Párisban, járva, hallotta az ő nótáját. Lelkesedve dicséri a sógorát, Törököt.

— Kubelik maga mondta a sógoromnak, hogy egyszer mindenkorra megállította a cimbalom-művészet fejlődését. Londonban akkor hangversenyezett, mikor György angol király koronázása volt. Még Newyorkban is járt. Ott is hallotta az én dalomat.

— Beszéljen valamit az életéből.

Szinte mohón, mint a csokorba gyűjtött emlékeket szokás, beszélni kezd. Budapest, Arad, Nagyvárad, Fiume, nagy fürdőhelyek kerülnek szóba. Híres, több napig tartó vigaságok, égit érő hejehuják. Itt-ott felügyelek egy-két névre: Esterházy, Teleky, szentrik nevei.

— Újságírókkal is mutatott Dankó bácsi?

— Hajaaj. Félix-füzdőn különösen szerettek. Gyakran kijöttek. Egyiket Tamásnak hívták, most színházigazgató. Ugy olvasom a lapokban. A másik neve nem jut eszembe. Aztán volt egy fiatalember, aki szakállt viselt és mindig pipázott. Egy sápadt, kedves arcú fiatal újságíróra is emlékszem. Ugy itta a bort, mint a vizet. Verseket is írt... a forradalom alatt halt meg... — Végre kiderül az arca és meglepéssel mondja ki a nevét: Ády Endre.

Csak a mult maradt meg...

Aztán szó kerül a mai napokról. A fiáról beszél. Feri a primás, Kálmán a brácsás és Sándor a kisbögös. Bejönnek a fiatalok is: Dankó Sándor, bájos felesége karján a legkisebbik Dankóval.

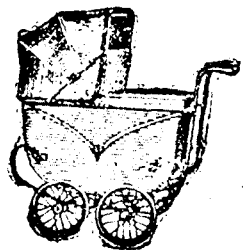
— Kiveszték a mulatós emberek. A cigány csak akkor kell, mikor az örömök járják. Nincs pénz.

— Én még csak kihuztam valahogy a néhez időket — mondja Dankó bácsi szomorúan. Maholnap igazán mellém temetik a hegedűmet — de mi lesz a fiatalokkal? — Ölébe yeszi a legkisebbik Dankót. Elnedvesednek szemei.

Valahogy szimbolummá válik bennem a régi dal. A jazz, a rádió, a szegénység és az emberi közöny korszakában a cigányvajdák hegedűje egy rettenetes kriptai némaságra íteltetett.

Megyek. Dankó Kálmán a főtig kísér. Aztán bucsuzunk. Az énekes neve is eszébe jut: Varjas Antal. Egyenes járással megy, néha megáll, keresgélve néz az égre, mintha az eltűnt boros világ romantikája után kutatna.

Kováts József dr.

Gyermekkoszik,

javítások, nikkelezések:

Gyermekkosziüzem

Bnlax. B. g. Ferdinand 38.

Gyári vállalat

keres egy mérlegképes könyvelőt vezető tisztviselőnek. 85 év körüli női tisztviselő ajánlatukat, végzett iskolák, eddigi működés megjelölésével és fizetési igényük közlésével továbbítás végeit adják át

KÜNSTLER Vizum és utazási irodában ARAD.

PÉNZVÁLTÓ JÓZSEF

angol uri szabó

BUDAPEST, IV., Esku-ut 5. (Klotild-palota).

Angol uri divatkülönlegességek!!

Eredeti angol és skó: szöveikülönlegességeim dus választékban.

Külföldi szakismereteim alapján vállalom a legkényesebb izésnek is megfelelő munkát.

Szerelmem és házasság tertője Oroszországban

A családi és szerelmi élet a vörös Oroszországban — A lezüllött ifjuság — Miben vezetnek a bolsevik-paradicsom Evái az egész Európában? — Shakespeare: zeneszerző — Egy német újságíró érdekes megfigyelései arról, hogy a gyermekekkel hogyan gyűlöttetik meg a polgári morált

Az a nagy átalakulás, amely jelenleg Oroszország hatalmas területén végbemegy, már a maga bizarrságánál fogva is a vörös Moszkva felé irányítja az európai közvélemény figyelmét. Különösen érdekes az a változás, amely az orosz társadalmi élet minden vonatkozásában tapasztalható. Külföldi újságírók és tudósok hónapokon keresztül a helyszínen tanulmányozták a bolsevistik által megváltásnak hangoztatott társadalmi berendezkedés lényegét, azonban egyik munka sem vezet el az európai embert ahhoz a tisztánlátáshoz, amely pedig minden kíváncsiság kielégülésének a lényege.

Legutóbb egy német nyelven megjelenő világlapnak a munkatársa járt Moszkvában és apró mozaikszzerű följegyzéseket készített tapasztalatairól. Színes cikkeiben szánol be arról, hogyan él a hatalmonlévő proletáriátus és hogy él az az osztály, melyet a forradalom elsöpört, illetve alátaszított. A följegyzések közül legérdekesebb az, amely az új társadalmi rend lelki felépítettségére vonatkozik, tehát a szerelme, házasságra és a lelki előkészítésnek laboratóriumára, az iskolára.

Kétféle világnézet

Tévedés lenne azt képzelnünk, hogy a régi társadalmi életnek maradványai, mint a vallás, a család és a szerelmem fölbomlóban vannak Oroszországban. A legfanatikusabb bolsevistik magánéletükben a legnagyobb nyárspolgárok és a német riporter igen érdekes megfigyelést közöl arról az embertípusról. Moszkvai tartózkodása alatt egy izben egy fiatal kommunistával utazott Észak-szibériában, aki a német hírlapíró legnagyobb megdöbbenésére 24 órán keresztül egyebet sem tett minthogy a szabad szerelme magasztaló melódikus himnuszt énekelte.

— Annál meglepőbb volt számomra — folytatja a hírlapíró — amikor röviddel célunk előtt halk, de boldog mosollyal sutogta a fülembe:

— Nemsokára Irkutzbába érkezünk, remélem, hogy a feleségem a pályaudvaron lesz!

— A felesége? Hát ön nős?

— Természetesen! Már hat éve nős vagyok. Két dundi gyermekünk van, az idősebb fiúcska és amint feleségem írja, naponként érdeklődik az apukája felől.

— De hát mondja az Isten szerelmére, hogyan tudja összeegyeztetni családi boldogságát, radikális világszemléletével?

— Réim egyszerű és természetes ez uram! Én még a régi társadalmi rendben nevelkedtem és annak minden előítélete és hamis ideológiája terhel engem! Szeretem a feleségem, hűséggel viszem a házasságot és rajongok gyermekeimért! A következő generáció azonban már mit sem fog tudni erről a „burzsoá-szentsimentalizmusról!”

A német hírlapíró egy másik esetről is beszámolt, amely ugyancsak ragyogó fényt vet a bolsevista ideológiának arra az ellentétére, amely a meggyőződés és a propaganda között fenáll.

Megdöbbenő szexuális-élet

Egy amerikai hírlapíró titkárját letartóztatták és az Északi Jegestenger egyik szigetére száműzték. A külföldi sajtótudósítók a külügyi népbiztossághoz fordultak, ahol interveniáltak a titkár szabadonbocsátása érdekében. A magasrangú szovjet-hivatalnok, aki a küldöttség-fogadta, színie megdöbbenve válaszolt a kérdésre.

— Nem tudom megérteni uraim, hogy miért exponálják magukat? Ez az ember viszonyt folytatott, dacára annak, hogy nős és két gyermeke is van.

Az volt a benyomásunk, hogy az illető szovjet-hivatalnok, egy öreg meggyőződéses bolsevik, aki saját személyében mintaszerű családi életet él és kifakadása őszintén becsületos volt.

Ez a fölfogás azonban az író meggyőződése szerint csak az idős generációknál található. A bolsevista utódok a szerelmem fogalmát teljesen kitörölték a nemek egymás közötti lelki kapcsolatából. A fiziológiai alapokon nyugvó szexuális kapcsolattal töltötték be ezt az űrt. A leányok nem élnek ugyan egészen példás erkölcsi életet, amint azt hivatalos helyen erősegetik, mégis ifju kommunisták körében rossz néven veszik, ha valamelyik „elvtársnő” nem akar kapitulálni valamelyik ifju „elvtársnak.” Minden esetre nincsen Európában még egy olyan állam, ahol olyan sok 12 és 15 év körüli leánygyermek kerülne anyaságba, mint Oroszországban. Nem is beszélünk arról a sok hajléktalan és minden szülői felügyelet nélkül álló gyermekről, akik erkölcsi és szexuális vonatkozásokban teljesen elzülltek.

A német hírlapíró szavaihoz még csak annyit lehetne hozzáfűzni, hogy ez a kemény bírálat tökéletesen megfelel a valóságnak, mert mindenki, akinek alkalma volt közelről megfigyelni a mai orosz társadalmi életet megírta, hogy egy erkölcsileg teljesen lezüllött, elvetemedett ifjuság van kifejlődőben Oroszországban.

Mit tanít az iskola?

Az emberiesség és a számszerűség közötti éles ellentét sehol sem tükröződhet vissza jobban, mint a Szovjet-orosz társadalmi fejlődésben. A bolsevizmus arculatát a mai orosz gyermek a tekintély elvének teljes ledöntésével kapja vissza az orosz iskolákban. Számokban kifejezve hihetetlenül erős az orosz iskolarendszer. Maga a tanítás igyekszik elkerülni a gatlásokat és megadni a gyermeki léleknek a szűk séges szabadságot, de ez olyan egyoldaluan történik, hogy a régi kultúra iránti gyűlöletet fejleszti ki a gyermekben. A bolsevista iskolák nem általános tudást vagy szakismereteket nyújtanak, nevelőintézetük nem tekinthető egyéneket, mint a bolsevista propaganda clókszító kurzusának. A német hírlapíró példának hoz föl egy tankönyvet, amelyet előírás szerint használnak a szovjet-orosz iskolában. Az egyenlőségről szóló fejezetben például a következő mondat található:

„A polgári társadalom nem akkor mutatja meg igazi arculatát, amikor kipiperőzködve, erkölcsi kultúrával, filozófiával, etikával, renddel, békével és jogállammal dicsekszik, hanem akkor amikor bestiaként, ördögi anarchiájával a kultúra és az emberiesség fertőjeként nyilatkozik meg.” A tanításnak ez az egyoldalúsága egészen különös gyümölcsöket érlel. A német hírlapíró a következő esetet beszéli el:

— Meglátogattam egy moszkvai mintaiskolát, ahol a Dalton pedagógiai elv szerint dolgoztak. Jelen voltam egy történelemórán. Tanár és tanuló a német forradalomról vitatkoztak. A tanító ismertette véleményét, a tanulók szintén és közben kérdéseket intéztek a tanítóhoz. Az egyik diák azzal tünt föl, hogy igen eredeti módon indokolta meg a német forradalom okait és igen éles logikával fejtegette indokait. (Történelemóra után beszélgetni kezdtem az ifjuval és az volt a tapasztalatom, hogy a politikában nagyon tájékozódott volt, de ez a tájékozódottság igen egyoldaluan nyilatkozott meg. A következő párbeszéd folyt le közöttünk:

— Ön kitünően tájékozódott a külföldi forradalmakról kedves barátom! Tudna valamit nekem beszélni a német szellemi élet nagyságairól is?

— Hogyne... Természetesen.

Erre közbeszól a tanító:

— Hát beszéljen kérem! Hiszen tanultunk Schillerről! Beszélien róla!

— Igen... Természetesen... Schiller!...

— Goethét ismeri?

— Goethét? ... Azt hiszem — nem!

— És Shakespearet?

— Jaaa... Igen... Hát Shakespeare...

Hogyne ismerném a nagy német komponistákat!

Ez a kis epizód legjellemzőbben mutatja, hogy milyen tisztelettel viseltetik a mai orosz értelmiség a mult szellemi életének világszerte elismert kiválóságai iránt.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Pécskai előzető. Az 1929-iki közigazgatási törvény 377. paragrafusára szerint lelkészek és a tanterület tagjai beválaszthatók a községi tanácsba. Arra vonatkozólag, hogy tanító vagy lelkész lehet-e községi pénztáros, nincs semmiféle rendelkezés a közigazgatási törvényben. Valószínűleg nem, mert a pénztárosi és adószedői állás elfoglaltságával a tanító és lelkész teendőik sehogysem egyeztetethetők össze.

„Emancipált nő”. Valóban nehéz helyzetbe került, amidőn megmagyarázta vőlegényének, hogy mindaz, ami Önök között történt, vagy történhet, éppen úgy az Ön akarata, mint a vőlegényéé. Nem csodálkozunk azon sem, hogy ez „dezilluzionálta” a fiút, aki jobban szerette volna, ha Ön, a gyöngyönmagát megadó nő szerepét játsza és ezzel azt a látszatot kelti, hogy nincsenek is érzései, vágyakozásai. A férfiak nagy része egészen tévesen van informálva a nő érzelmi berendezkedéséről. Igen sokan azt hiszik, hogy a nőnek nincsen szüksége azokra az érzelmi levezetésekre, amelyeket a férfinel egészen természetesnek tartanak. Ne becsülje Öt ezért kevesebbre, higgye el, a legtöbb férfi így gondolkozik. A nő emancipációjának talán egyik legfontosabb fejezete az a mértékű nemi felszabadulás, mely lehetővé teszi a megfelelő keretek között való érzelmi kielégülését. Nem a „szabad szerelme” gondolunk, mint ahogy Ön sem gondolja. A kultúremler ideálja az egészséges és kölcsönös érzelmi alapokon felépített egynejség. Ezen belül azonban a nőnek éppen olyan jogai vannak, mint a férfinak. Vőlegénye áruáfoglalása helytelen és meg lehet győződve arról, hogy előbb-utóbb ő is be fogja látni. Ne féljen, hogy elhagyja Önt, még akkor sem, ha napok óta nem jelentkezik. Maradjon eredeti álláspontján és várjon. Ha tényleg és véglegesen megszakítja jegyességüket, akkor az egész csak ürügy a szakításra. Vannak emberek, akik nem tudnak őszinték lenni, nem akarják az igazi okokat megmondani és boldogan csapnak le arra az ürügyre, ami a leginkább teszi lehetővé, hogy az „erkölcsi mártíromság glóriájával” távozhasanak, miközben az igazi indokokat elhallgatiák. Tehát: az Ön korrekt és emelkedett nőiségéhez nem fér semmi kétség. Ön nem tagadhatja meg veleszületett adottságait s nem kell szégyenkeznie, amiért nem hazudott neki. Az Önök esetében csak partnerének van oka szégyenkeznie vezeklésre és sok-sok tanulásra.

i-g Arad. Azok, akik naturalizálásukat kérték és dovada speciala birtokában vannak, a fennálló rendelkezések értelmében utlevelet nem kaphatnak. Ezek számára a belügyminisztérium azonban kivételes esetekben állíthat ki utlevelet. Határátlépései igazolványt csak a határvonában lakók számára állítanak ki a helyi hatóságok.

„Történelem”. Olaszország 1915. május 23-án, Románia 1916 augusztus 27-én, Amerika pedig 1917 április 6-án lépett be a világháborúba.

Olcsón-jót

vehetnek a Consum tagjai az alábbi cégeknél:

Királyi udvari szállító

Domán Sándor

szőnyegház

Románia legnagyobb szőnyegüzlete

Csanádi Gazdasági Tkpénztár épülete.

RADÓ

legújabb női felöltők, selyem-, szövet- és tenniszruhák, bluzok.

Női felöltők és ruhák legolcsóbb beszerzési forrása

PLESZ

központi női konfektio nagyáruháza.

Arad, a színház hátsó bejáratával szemben.

Cipőket jól, olcsón

Iványi

cégnél

Forray-ucca.

Cipőket

legolcsóbban vásárol

APPONYI

Testvéreknél, Városházával szemben.

Külön téri divat osztály.

Legolcsóbb és legdivatosabb

női kalapok

Deutsch Josefin-nél

Str. Bratianu. Főpostával szemben.

Farmacia

KAIN

gyógyszertár

Arad, Str. Banatului 1. (Asztalos S.-u.) Tel. 275.

Gyógyszerek, gyógyszer-speciálitások, kötszerek és piperecikkek.

Vértes Rádió

Rádiókészülékek, hangszórók, villamos gramofonok gyári lerakata.

A legnagyobb külföldi rádiógyárak vezérképviselete. ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand.

Legolcsóbb, legszebb, kész férfi- és gyermekruhák. Külön mértékutáni osztály.

Szántó és Komlós

cégnél, Arad, színház-épület.

Weisz és Benjámín

kézmunka és harisnya-üzlet

Bul. Regina Maria 8.

Glesinger József és Fia

szövet, selyem, vászon és paplan legelőnyösebb beszerzési forrása v. Forrai-u.

Cipőszükségletét legolcsóbban mindenkor Arad legregibb és legeszebb cipő üzletében szerezheti be

Lévai és Szigeti

szőlőt

Buchsbaum és Tsa

Színházal szemben.

Szövet és selyem különlegességek

Renaissance

divatáruházban

Bulev. Reg. Maria, (Fő-tér).

Harisnya, keztül, kötött árukat legolcsóbban és legjobban

Bársonynál

P. A. Iancu (Szabadság-tér 18. szerezheti be,

Ha még nem tagja a Consumnak, úgy iratkozzon be a központi irodánál Bulev. Reg. Maria 17.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A német-román gazdasági konfliktus kulisszatitkai

Hosszra nyulnak Franciaország kezei — Mi történt a kisantant-konferencián? — Németország egyelőre hallani sem akar a további tárgyalásokról — A világpolitikai intrikák miatt a nyakunkon maradt hatvanezer wagon román buza

Bucurestiből jelentik: Ugy a politikai élet közvéleményét bel- és külföldi viszonylatban, mint a Duna-medence gazdasági fórumait élénken foglalkoztatja az az affér, amely Németország és Románia között tört ki, a gazdasági tanácskozásoknak a kisantant-konferencia ülésezése alkalmából történt váratlan megszakadása miatt. Hogy mi idézte elő a német-román kereskedelmi tárgyalások megszakadását, arról már irtunk. Amint ismeretes, a konfliktussal kapcsolatosan eddig két verzió is forgalomba került. A berlini sajtó értesülése szerint, a tárgyalások azért szakadtak meg, mert a francia kormány felszólította a román kormányt arra, hogy amíg a német-osztrák vámunió kérdésében ki nem alakult egy végleges álláspont, a román kormány tartsa függőben a szerződés megkötését. A másik magyarázatát egy, a román külügyminiszter által kiadott hivatalos kommuniké adta a tárgyalások megszakításának. Eszerint a román kormány arra kérte a német kormányt, hogy a szerződést tárgyaló német gazdasági bizottságot addig ne indítsa utra, amíg a kisantant-konferencia le nem zajlik, mert a román delegáció tagjai a kisantant-konferenciával vannak elfoglalva. Az erre vonatkozó kérése a román kormánynak azonban később érkezett Berlinbe, úgy, hogy a német delegáció már utban volt Románia felé.

A fővárosi sajtó aztán egész más megvilágításban ismerteti a konfliktus kiobbanásának részleteit. Eszerint a kisantant-konferencia előtt néhány nappal, a bucaresti-i német ügyvivő felkereste Ghica külügyminisztert, akit arra kérte, hogy az ideiglenesen felfüg-

gesztett tárgyalásokat a konferencia után azonnal vegyék fel újra, mert a német kormány súlyt helyez arra, hogy még a népszövegségi ülés megkezdése előtt létrejöjjön a szerződés a két állam között. Ghica külügyminiszter kijelentette, hogy ez ellen nincs kifogása, mire a német ügyvivő bejelentette, hogy az idővesztés elkerülése végett, a német delegáció a konferencia utolsó napján fog megérkezni. A német delegációnak egy része azonban előbb indult el és a konferencia bezárása előtt érkezett meg Csernovicba, mire Ghica külügyminiszter átüzent a német ügyvivőnek, hogy a német delegációnak Csernovicba érkezett tagjait azonnal távolítsa el az országból.

Ez a politikai szempontból sok kritikára okot adó eljárás amilyenre felháborította a német kormányt, amelyhez intézkedés végett a bucaresti-i német ügyvivő fordult, hogy azonnal elrendelje a német delegációnak Romániából való visszatérését és megszakította a tárgyalásokat Romániával.

Az Universt most kioktatja Ghica külügyminisztert arra nézve, hogy mit kellett volna tennie, amikor tudomására jutott, hogy a német delegációnak egy része előbb érkezett Csernovicba a megbeszélés időnél. Mindezekelőtt egy magasrangú külügyminisztériumi tisztviselőt kellett volna Csernovicba küldeni, hogy a német delegációnak megmagyarázza a helyzetet, vagyis azt, hogy a kisantant-konferenciára való tekintettel, egyelőre maradjanak Csernovicban, ne jöjjenek a román fővárosba, de semmi esetre sem volt szabad

az ügyvivő utján felszólítani őket arra, hogy hagyják el az országot.

A konfliktus és főleg a német-román szerződés meghiusulása, a kormány kebelében is súlyos komplikációt idézett elő. Közismert, hogy a Iorga-kormány két tagja, Argetoianu pénzügy- és belügyminiszter, valamint Manoilescu ipar- és kereskedelmügyi miniszter, nagy hívei a német gazdasági közlekedésnek.

Amikor a tárgyalások végleg megszakadtak, ez a két miniszter a meghatározottabb lépést fel Iorga miniszterelnöknel, hogy a németeknek a legteljesebb elégtételt kell szolgáltatni, annál is inkább, mivel az elvben már megkötött szerződés meghiusulása rendkívül súlyosan érinti Románia gazdasági életét.

Németország ugyanis, többek között, kötelezte magát arra, hogy Románia jelenlegi terménykészletéből hatvanezer wagon gabonát vesz át, amely kvantum most eladatlanul a gazdák raktáiraiban fekszik.

Ugy Argetoianu, mint Manoilescu az elégtételadás tekintetében odáig mentek, hogy — ha erre szükség mutatkozik — a Iorga-kabinet ejtse el a külügyminisztert, vagyis Iorga mondassa le Ghicát.

Iorga álláspontja ebben a kérdésben még ismeretlen. Iorga ugyanis valósággal kerüli ezt a kérdést, mert Ghica régi barátja és nem szívesen ejtené el a külügyminisztert. Tegnapelőtt minisztertanács ült össze, hogy a német konfliktus kérdését megvitassa, Iorga azonban az utolsó pillanatban átüzent a minisztertanácsnak, hogy el van foglalva és nem vehet részt a tanácskozáson. Ezután újabb minisztertanácsot hívtak össze tegnapra. Iorga azonban ekkor sem jelent meg, hanem minden bejelentés nélkül Valenii de Munte-ba utazott, vagyis hazament egy kis pihenőre.

Természetesen Iorga nem sokáig taktikázhatik és nem sokáig bujdoshat az állásfoglalás elöl, mert egyrészt a németek hallani sem akarnak az új tárgyalások felvevéséről, másfelől pedig Argetoianu és Manoilescu miniszterek követelik, hogy a konfliktust az ország érdekében azonnal el kell intézni. Iorgánál azonban sohasem lehet tudni, hogy mire határozza el magát és éppen ezért még nagy meglepetések várhatók.

Ez az átható hab a legjobban TISZTITJA A FOGAKAT.

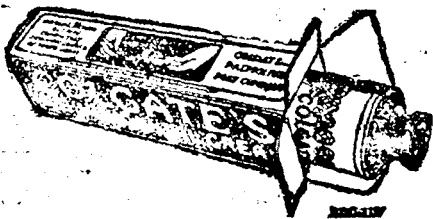
A tudományos kutatások megállapították, hogy a „Colgate” csekély felületi feszültséggel bír... tehát erősebben oldja a fogkövet, ahonnan a csontszu indul ki. A fogak csontszuja, a legutóbbi megállapítások szerint a kis csontlapokon kezdődik, ahova a fogkefe nem ér el és ahol az ételmaradékok összeszorulnak a rothadó lerakódást képez.

A közönséges fogpaszták nem hatolnak be a kis fisztulákba. Innen ered ennek a pasztának a hatása a fog legmélyebb részeibe való behatolás által.

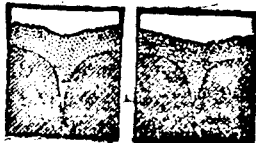
A „Colgate” paszta a fogkefe hatása alatt egy könnyű és hathatós habbá oldódik. Ez a paszta a sajátosságát könnyű felületi feszültségének köszönheti, mivel behatol a fogkorona legkisebb részeibe is. Ott megpuhítja és elmozdítja a tisztatlanságot az öblítő vízzel együtt kihuzza azt.

Ez a paszta tartalmaz még egy mészköves port... egy aranyozó anyagot az elévelt fogakra, amely a fogzománcot fényezi és amellyel a fényes s ragyogó lesz.

Gondolják meg, mit jelent ez Önöknek! „Colgate”-t használván, tisztíthatják fogukat a legutóbbi tudományos ismeretek alapján épp úgy, akárcsak az Önök fogorvosuk tisztítaná, helyreállítván a fogaknak fényét és a foghúsuk természetes egészségét.

Ahogy a Colgate fogkrém tisztítja a fisztulát, a csontszu előidezőjét.

A rajz nagyítva mutatja be a fog koronáját megtámadó fisztulás elváltozásokat. Jegyezze meg, hogy a közönséges fogkrém nem tudja eltávolítani a fisztulákban meggyújtás okozóit, mert keménysége gátolja abban.

Ez a rajz szemlélteti, hogy a Colgate fogkrém habja, mert anyaga puha, mélyen behatol a legkisebb fogrepedésekbe is, ahova a fogkefe hozzá nem fér.

Hólyagkő, húgyhomok, kevés vizelet, hólyaghurut, vesesebész.

azok a betegségek, amelyek az előhaladott korú embereknek fellépnek és gyótró kinokat okoznak.

Prof. Dr. Páter hólyag- és veseteájának kellő időbeni használatával ezeket a zavarokat megszünteti és rövidesen megszűnnek a fájdalmak is. Itt közlünk egy hatóságilag hitelesített utyilatkozatot: „Albrechtfflor 1927. február. Rendeltem egy nő részére **Prof. Dr. Páter**-féle hólyag- és veseteát, kiro a ten használatára csodálatos hatással volt. Ezek óta vesebetalmái voltak és sem gyógyszer, sem gyógyhelyek nem használtak, baja olyan súlyos volt, hogy arca és teste feldagadt, enni aludni, dolgozni nem tudott. **Prof. Dr. Páter hólyag- és veseteája** megszabadította fájdalmaitól, most már fájdalommentes, enni, aludni és dolgozni tud. A nő neve: M. K., itteni lakos. Dícsértessék Páter tanár a természetbúvár! Sch. J. tanító.”

Prof. Dr. Páter hólyag- és veseteája meggyógyítja a hólyag- és veseteájának betegségeit. Meggyógyítja a hólyag- és veseteájának betegségeit. Meggyógyítja a hólyag- és veseteájának betegségeit.

ARVERÉSI HIRDETÉNY,

Alulírott mint v. b. KOVACS SOMA si COMP volt aradi cég tömeggondnoka ezennel közlirre teszem, hogy a csodtömeghez tartozó ingóságok és pedig iroda-berendezés, kész és félkész malomkővek részben az aradi üzletben, részben Sebisen, továbbá különféle gazdasági gépek, malomfelszerelés, gazdasági eszközök, hozzávaló alkatrészek, türeszek, kapák, ekék, kettő darab traktor, öntözőkészlőek, más gazdasági gépek alkatrészei, különféle anyagok. 1931. május hó 16-án (1931. év május hó tizenhatodikán) délután 3 (három) órakor **Dr. KELEMEN GABOR** tömeggondnok irodájában a csodválasztmány közbenjöttével (Arad, Str. Moise Nicoara No. 12, I em.) nyilvános árverésen eladtnak. Az árak értéke: 1,446,918.- Lej.

Az árverési szándékozók tartoznak írásbeli ajánlataikat 10% bánatpénz letétele mellett május 16-án déli 12 óráig alulírott tömeggondnoknál letenni.

Az árverési feltételek a tömeggondnoknál megtehetőek bármikor.

Az árverésre kerülő ingóságok megtekinthetők naponként a csodtömeggondnok közbenjöttével.

Dr. KELEMEN GABOR, ügyvéd, mint v. b. Kovács Soma si Comp. csodtömegének tömeggondnoka Arad, Str. Moise Nicoara 12.

1527

Eladó 18 lakásos üzletes bérház

nettó 16%-os jövedelemmel. 1.850.000 lejért. Belvárosban ház 5 lakással és 3 üzlettel, 700.000 lejért. Piactér közleiben ház 6 lakás és 1 üzlettel. 300.000 lejért. Ugyanott egyemeletes ház fürdőszobás lakásokkal 425.000 lejért. Ugyanott ház 16 lakással, nagy telekkel 750 ezer lejért. Belvárosban egyemeletes ház 16 lakással 2.200.000 lejért. Fűtérhez egészen közel egyemeletes ház több lakással 1.300.000 lejért. A volt Varjassy Lajos-uccában magánház 2 szobás lakással, kerttel 180.000 lejért. Ezeken kívül a bel- és külvárosban bér-, magán- és üzletzházak 200.000—8.000.000 lejért kedvező feltételekkel és szántóföldek Arad határában, szőlők a hegyaján, motor-, gőz- és vízimalmok Arad közelében. — Értekezni lehet: HAASZ ALBERT-irodájában Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám.

Hirdessen a 46 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben

Csak nyolc milliárdot kínálnak az ország szesz-monopolizálásáért

A választások után sor kerül a fekete-szesz-dzsungel végleges kiirtására — Amíg az ország 5000 vagon szesztől a legutóbbi 20 vagonig eljutott...

A politikai választások lezajlása után az új kormány talán ténylegesen is ráter a fekete-szesz-panama-monstrum gyökeres likvidálására. Mint ismeretes, az egész panama-dzsungel felburjánzására az adott alkalmat, hogy a regáti bortermelők érdekeinek előnyére **Garoflid** miniszter egy szerencsétlen törvényt hozott, amely a szesznek adóját 114 lejre emelte. Amíg a szesz adója 40 lej volt, nem fizetődött ki szeszt csempészni, titokban szeszt főzni, hatósági közegekkel és ellenőrökkel összejátszani, de mihelyt 114 lej lett a szesz adója, ezt a 114 lej megspórolni igenis érdemes volt és ennek a 114 lejnek a kedvéért történt, hogy egyre kevesebb adózott szesz került forgalomba és egyre több fekete-szesz. A most kibocsájtott statisztikai adatok azt mutatják, hogy amíg 1925-ben egészen pontosan 4952 vagon szesz után fizették be a szeszesek a szeszadót, addig 1928-ban, amikor már 114 lej volt a szesz adója, mindössze 566 vagon szesz után fizettek adót. 1930-ban már csak 193 vagon után és 1931. első három hónapjában 5 vagon után, ami évi 20 vaggonnak felel meg.

Azt senki sem fogja elhinni és nem is lehet elhinni, hogy Romániának egész évi szesz-fogyasztása 20 vaggonnál több ne legyen ugyanakkor, amikor 1925-ben 5000 vagon szeszt is elfogyasztott az ország. Nyilvánvaló tehát, hogy ezer és ezer vagon szesznek adóját lopják el a fekete szeszesek és éppen ezért nem marad egvébb hátra, mint vagy leszállítani a szeszadót vagy bérbeadni a monopoliumot.

A szeszmonopoliumról már régen tárgyálnak. Tárgyalnak egyrészt arról, hogy az állam a maga kezébe veszi át a szeszt és éppen úgy, mint a gyufát, monopolium cikként fogja árusítani, de tárgyalnak arról is, hogy az egész szeszmonopoliumot bérbe adják és ide-

vonatkozólag már többféle ajánlat futott be. Legujabban egy angol-amerikai pénzcsoport, amelynek cégét a legnagyobb diszkrécióban tartják, **nyolc milliárd előleget akart az államnak adni**, még pedig kamatmentesen, ha neki a szeszt bérbe adják. Ezt a 8 milliárdot a bérlet összegéből amortizálna az állam úgy, hogy a 8 milliárd kölcsön, amely még a mai viszonyok között sem megvetendő összeg, minden különösebb megterhelés nélkül törleszhető volna.

Természetesen kérdés még, hogy a **nyolc milliárdos előleg kedvéért nem fogják-e elkötyavetyélni a szeszmonopolium bérletének értékét**, de mindenesetre akárhogyan is lesz, annyi bizonyos, hogy **jobban lesz, mint ma,**

= **Az Arad és Aradvidéki Építő Iparosok Szindikátusa** ezúton is figyelmezteti Aradváros ingatlantulajdonosait, hogy bármilyen új építést, átalakítást, avagy tatarozást csak az erre jogosult és iparengedéllyel bíró építész, építő- vagy közművesmesterekkel végeztesse. A szindikátus kontár-ellenőrző bizottsága hatósági asszisztenciával a város területén készülő összes építési munkákat szigorúan ellenőrzi és ott, ahol erre jogosulatlan egyének végzik a munkát, azt azonnal betiltják és a kontárokra kiszabott munkásbiztosító és iparkihágási bírságok az építetőre, mint munkaadóra hárulnak.

= **Meghosszabbították az árak kirakási idejét.** Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara közli: A CFR vezérigazgatósága a Kamarák közbenjárására meghosszabbították az árak szabad kirakására engedélyezett időt. A fekbérmentes 6 órai kirakási időt ezentúl nem a vaggonnak az állomásra érkezésétől, hanem a címzett értesítésétől kezdve kell számítani. A fekbérmentesen 6 órán belül a vasút területére kirakott árakat minden bírság nélkül tovább 24 órán belül lehet elszállítani.

A bankjegy sorsa

A bankópréstől — a papírgyártig

A bankjegy frissen és ropogósan kerül ki a jegybankból. Ilyenkor még ez az annyira kívánatos papír kemény és merev, mint ahogyan a pénzhatalmasok hozzáférhetetlen, kemény embereknek tűnnek fel. Az új bankjegy tetszetős és kívánatos, de idővel tetszetős külsejét elveszti, azonban kívánatos marad még mindig.

Előbb még gondosan ápoltt, fehér kezek, a jólét könnyelműségével adják ki, ezután a munkától kérget és sokszor piszkos kéz veszi gondjába, hogy takarékoskodva, beosztva, lehetőleg minél tovább őrizze és amikor már elkertiltetetlenül szükséges, adja tovább. A bankjegy, ha beszélni tudna, a leghűbb társadalmi rajtot adhatná az emberiségnek.

Kevesen gondolnak arra, hogy a bankjeggyel máskor is találkozunk, mint fizetés alkalmával. A bankjegy nem marad örökké bankjegy. Elhasználódik és mint elhasznált bankjegyet, a forgalomból bevonják, pénzértéke megszűnik, de megmarad a belső értéke: a papír. Amikor hivatalnok fogalmazópapírra ír, vagy amikor a kartonpapírból készült dobozba csomagolnak, ki gondolna arra, hogy talán egy bankjegyre ír és bankjegyre csomagol. A jegybank az elhasznált és megsemmisített bankjegyeket papírgyárnak adja el.

A forgalomba került bankjegy gyorsan elhasználódik. Átlag tizenöt-tizenhat hónap alatt már annyira megrongálódott, hogy kivonják a forgalomból és megsemmisítik, hogy a papírgyárnak adják el. Tizenöt-tizenhat hónap alatt az egész bankjegyforgalom megújul, újabb és újabb papírostömegek tündökölnék a papíroskarré legmagasabb fokán és folyton elmerülnek a mindennapi szürke fogalmazópapír és kartonpapír tömegében.

Mióta például Magyarországon a pengőbankjegyeket forgalomba hozták, pár év alatt szinte hihetetlen mennyiség elhasználódott el. Mostanáig 59,875.146 darab bankjegyet semmisített meg és az így megsemmisített bankjegyek 1,003.553.265 pengő értéket képviseltek.

12 drb. levelező-lap fénykép 160 lej. Békés, Str. Gojdu Szt. István-u. 2.

FRANCIA ÁLLAMI FORRÁSOK

VICHY-CELESTINS Vese- és hólyag-bántalmak, köszvény-, cukorbeteg-, artritizmus.

VICHY GRANDE-GRILLE máj- és epe-bántalmak.

VICHY-HOPITAL gyomor- és bél-rendellenességek.

U. H. F. 18819

Óriási árleszállítás!

Több waggon kerékpárunk érkezett. „Naumann”, „Kaysor”, „Brennabor”, „H. S. F.”, „Primus”, „National”, „Güricke”, „Dürkop”, „Hossia”, „Opel”, „Krus Standard”. A legjobb márkájú gummik feltűnő csúszó árban kaphatók. Alkatrészekben gazdag raktár. Javításokat olcsón és pontosan eszközölünk.

Hammer Zsigmond és Fia
Bulevard. Regele Ferdinand No. 27. (Boros Béni-tér)

Tavaszi ruhákat és felöltőket legszöbben fest, tisztít

KNAPP modernül berendezett vállalkozása

v. Weitzer-u. 11. v. Magyar-u. 10.

RÁDIO KÖZLÖNY
A vasárnapi és hétfői rádióműsor

A rádiózók szenvedélye is kiélte magát a hosszú téli szezonban. Az Aradi Közlöny minden vasárnapi számában rádiómellékletet adtunk és ez a rádiómelléklet a legkényesebb kívánalmakat is kielégítette. A nyári idő beálltával csökkent az érdeklődés a rádió iránt, ezért egyelőre beszüntetjük vasárnapi számunkban a külön rádiómellékletet és mint az elmúlt nyáron, úgy az idén is csak kivonatossan közöljük a napi rádióműsort. Elhatározásunk természetesen ideiglenes jellegű, mert amint megkezdődik a rádiószezon ismét teljes rádiómellékletet adunk olvasótáborunknak. Különben is a melegebb időben a közönség legnagyobb része a szabadban tartózkodik és ez érlelte meg bennünk azt a gondolatot, hogy vasárnapi rádiómellékletünk főleg a nyári szezonban és majd csak akkor fogjuk újból adni, ha olvasótáborunk érdekei azt megkívánják.

A vasárnapi és hétfői rádióműsor a következő:

VASARNAP, május 10.

Bucuresti, 11.15. Gyermekekóra. — Budapest, 10. Uj-sághirek, kozmetika, 11. Egyházi zene és szentbeszéd a Budavári Koronázó Mátyás-templomból. Szentbeszédet mond Bán János soproni árvaházi plébános-igazgató. 12.15. Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Prédikál Raffay Sándor dr. püspök. A hangverseny szünetében: „Rádiókrónika.” Elmondja: Papp Jenő. 3. Gramofonhangverseny. 4. A Rádióélet gyermek játszó-órja (Harsányi Gizi előadása.) 4.30. A m. kir. földmivelésügyi minisztérium rádióelőadás sorozata. 5. Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása (Rádió Szabad Egyetem.) Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 6.10. „Anyák napja.” Rendező Kerestély István dr. Bevezető beszédet mond Gyula diák. Közreműködnek: László Imre (ének), Hannover György (hegedű), Révay Agnes (szavaltat) és Rácz Béla cigányzenekara. 8.10. Sport- és löversenyeredmények. 8.30. A székesfehérvári Városi Dalgyesület Jótékony célú előadásának közvetítése a székesfehérvári Vörösmarty színházból. Majd: Fehérvári Csányi István és cigányzenekarának hangversenye a székesfehérvári Magyar Király-szállóból. — Bécs, 11. A bécsi kamarakar hangversenye Weissböck András vezényletével. 12.05. A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye, Kessisoglu tanár zongoraközreműködésével, Kabasta tanár vezényletével. 14.10. Az első bécsi mandolinzenekar hangversenye. 15.45. Holzer-zenekar Arnold Antal operabénaes közreműködésével. 19.20. Kamarazene. — Belgrad, 12. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 18.30. Nemzeti zene gramofon. 21. Hegedűverseny. 23. Nemzeti dalok. 23.30. Balalajka. — Hamburg, 17. Tavasz hangverseny. 18.30. Délkeleti imnapi hangverseny. 19.30. Romantikus kamarazene, 21. Operaest, 23.30. Táncczene. — Königs-wusterhausen, 16. Berlin, 17. Berlin, 18.40. Liszt Ferenc: „Szent Erzsébet legendája” c. oratóriuma. 20.35. Berlin, 20.30. Fuvós zenekari hangverseny. 23. Berlin zász. — Leipzig, 17.10. Liszt Ferenc: Erzsébet legendája, közvetítés az eisenachi Vartburgból, 20.25. Eisenachi szerzők órája. 21.10. Zenekari verseny. 21.30. Táncczene. — London Regional. 17.15. Zongoraverseny. 20.55. Davenport, 22.05. A rádiózenekar vasárnapi hangversenye. — Milano. 16.45. Strauss: A bucsukeringő c. operettje. 20.05. Szórakoztató zene. 21.45. Puccini: Turandot c. operája. — Róma. 17.30. Ének- és zenekari verseny. 20.55. Gramofon. 21.40. Gramofon. 22. Fall: „A dollárkirálynő” c. operettje. — Strassburg, 18. Rádiózenekar. 19. Operarészletek. 20. Operetrészetek. 20.45. Gramofon. 21.30—23.30. Kamarazene. 23.30—25. Gramofon.

HÉTFŐ, május 11.

Bucuresti, 13. Gramofon. 13.50. Gramofon. 17. Rádió zenekar. 20. Gramofon. 21. Kamarazene (Theodorescu-négyes.) 21.45. Játék két zongorán. — Budapest, 10.15. A m. kir. Mária Terézia 1. honvédegyalozozed zenekarának hangversenye. Karmagy: Friesay Richárd, 13.05. A rádió házikvartettjének hangversenye. 7.50. Pusztai Sándor magyar nótákat énekel Pertis Jenő és cigányzenekarának kíséretével. 8.30. Szimfonikus hangverseny közvetítése Belgrádból. — Bécs, 12. Gramofon. 14.10. Kreisler játéka gramofonon. — Belgrad, 12.30. Gramofon. 13.45. Rádiózenekar. — Milano, 18. Vendéglői zene. 20.50. Gramofon. 22.40. (Csak Milano—Torino) Tazzoli zongoraművész játéka. 23.15. (Csak Milano—Torino!) A Malpiero vonósnégyes játéka. Beethoven: Esz-dur vonósnégyese. Utána szoprándalok. 24. Vendéglői zene. — München, 17.25. Zongoraverseny. 18.20. Hangverseny. 20.35. Schumann: „A paradicsom és a preri” című műve ének- és zenekarra. — Róma, 18. Ének- és zenekari verseny. (Borodin, Respighi, de Falla, Catalani, Tartini, Dvorzsák, Spohr és Hubay szerzemények.) 20.50. Gramofon. 21.30. Könnyű zene. — Belgrad, 11.30. Gramofon. 17.30. Operetrészetek. 20.30. Szimfonikus hangverseny. (Budapest is közvetíti).

NAGY TERMÉS VÁRHATÓ
gyümölcslein az idén,
DE SOK A HERNYÓ IS,
permetezze tehát gyümölcsleit rágókárttevők ellen rügyfakadás után azonnal
„DARSIN”-nal,
gombák és rovarok ellen közvetlenül elvirágzás után bordói lében kevert
„DARSIN” és „AMONIL”
permetlével.
Egy fa permetezése coa. 2 lejbe kerül.
A gyümölcsuemenként megfelelő permetezésről ingyenes utbaigazítást nyújt a gyártó:
Moskovits Ipartelepek R.-T. Oradea.
Lerakat: Mezőgazdák Ker. R.-T., Arad, Szűts Pál, Timisoara, Molnár Jakab, Sirla, valamint Erdély összes nagyobb helyiségeiben.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
föld.

Ne kerülje el a szerencsét!
Már egyetlen egy sorsjeggyel nyerhető:

20.000.000 Le!

Ju atom: **12.500.000**
Főnyeremény: **7.500.000**
Az ős-zos sorsjegy fele egyetlen nyer!

Rendeljen még ma!

A húzás már 1931 május 19-én kezdődik.

Sorsjegyjárak: $\frac{\text{egész}}{1200 \text{ Lei}}$ $\frac{\text{fél}}{600 \text{ Lei}}$ $\frac{\text{negyed}}{300 \text{ Lei}}$

Fritz Dörge bank, Wien
I/c, Kärntner Strasse 43.

NYILTTÉR.
E fovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.
FELHIVÁS.
Szántóné Kohn Sarolta, Bulv. Reg. Maria 21. sz. a. dohánytőzsdéjét egyik ügyilem átvenni szándékozik. Felhivom az esetleges hittelezőket, hogy követelésiket irodámban 3 nap alatt bejelenteni sziveskedjenek, mert későbbi bejelentések nem lesznek figyelembe vehetők.
Dr. Örs Gyula, ügyvéd
Str. Eminscu 17. (Deák F.-u.)

Az aradi pénzüintézetek
ezuton értesitik igen tisztelt ügyfeleiket, hogy
pénztárait
i. évi május hó 15-től
szeptember hó 15-ig
reggel 8 $\frac{1}{2}$ órától
délután 1 óráig
tartják nyitva.

Dr. Gara Ármin
ügyvédi irodáját áthelyezte
Bulev. Regele Ferdinand No. 19.
(József főherceg-ut) Ritter-házba.

Dr. Köves László
ügyvéd,
irodáját Str. Alexandril 11/a. (Salacz-u.) alá helyezte át.

Dr. Borneas Julian
ügyvéd
irodáját Aradon, Str. Gheorghe Popa No. 5. a „Consillerat Agricol” (Földmivelésügyi Paktával) szemben helyezte át.
Az ERDELYI ÉLET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.

Vizumát pontosan és előnyösen Arad leg-régibb vizumirodája Sándor Ferenc-cég intézi.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 LeI. vastagabb betűvel 8, illetve 10 LeI. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 LeI. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszívvel ellátott kérdezősködéssel válaszolunk. Ajánlatok jellegű levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kerük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DELUTAN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL

LEVELEZÉS.

MELYIK önálló uriember lenne sétapertutene urinőnek, az írjon „Szórakozni vágyom” jelígre az Aradi Közlöny kiadója. 1584

HAZASSÁG.

ÁLLAMI ERDÉSZ VAGYOK, negyvenkétéves keresztény övegyember. Nyugdíjképes állásom, saját földem, házam, mindenem van, de niányzik házamból az Asszony... Gyerekeim miatt is mielőbb nosunóm kell. Vidéki életet kedvelem. házassági teljesítménye levél „NEM HŐZÖMÁNYVADÁSZ” jelíggel az Aradi Közlöny kiadója kérek, ahonnan címre továbbíják. (Postrest. mellőzve).

ALKALMAZÁS.

FIATAL leány kerestetik az olasz fagykiszalomba Főtéren. 1591

GYAKORLOTT ápoló magánápolónak ajánkozik, vidékre is elmegy. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 1590

PERFEKT magyar-német levelező Gyors- és gépirót keresünk. Ajánlatokat igénymegjelöléssel „Biztosító” jelígre az Aradi Közlöny kiadója kértünk. 1564

DELUTANONKÉNT elvégzem könyvelést, levelezést és egyéb irodai teendőket. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 1580

LAKÁS.

KÉTSZOBÁS modern lakás augusztus 1-re kiadó. Str. Marasesti 86. 1573

MAGÁNHAZ 3 szobás, Illés-uccában, autóbussz megálló mellett kiadó azonnalra, ugyszintén jóforgalmu saroküztlet Attila-tér és Calvin-ucca sarkán. Ugyan ott 3 szobás uccai lakás. Értekezni Str. Eminescu 5. szám. 1594

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhaból álló lakás. Cím: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

KÉTSZOBÁS, konyhás I-ső emeleti lakás, a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 1572

EGYSZOBÁS konyhás lakás azonnal kiadó, volt Kórház-u. 28. 1563

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba fürdőszobával kiadó, volt Luiza-ucca 6. földszint jobbra. 1572

CSINOSAN butorozott szoba belvárosi magánházban 800 lejért kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 1576

MODERN, parkettás, 3 szoba, előszoba fürdőszobából álló I. emeleti uccai lakás azonnal kiadó. Mészáros-gyár, Erzsébet-ucca. 1583

KETTŐ és háromszobás elegáns lakások, parkettás, elő és fürdőszobások azonnalra kiadók, Str. Cosbuc (Wesselényi-u.) 1. 1577

BUTOROZOTT szoba kapu alatti külön bejárattal, csinosan butorozva, kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 1545

ELEGÁNSAN butorozott szoba lépcsőházi bejárattal kiadó esetleg teljes elhátas is kapható, volt Széchenyi-u. 7. I. 1581

Lakás.

Volt Rákóczi, most Str. Baritiu 1., a volt „Dr. Simo“-féle lakás (7 szoba és melléképítmények), augusztus 1-től kiadó.

Kiadó azonnalra

két egyszobás és kétszobás lakások, valamint egy lépcsőházi uccai garcon lakás. Érdeklődni: Stera Lipót náztulajdonosnál, Str. Matei Corvin (v. Hunyadi-u.) 1.

Kiadó

különálló egyszobás uccai lakás melléképítményekkel és egy 2 szobás lakás alacsony bérrel.

Silberman házielügyelő, Strada Miron Costin 20-22. sz.

Kiadó

az új sugárúton az állomás mellett egy MÉSZÁROS és HENTIESÜZLET munkahelyiségekkel és egy 2 szobás lakás melléképítményekkel, alacsony bér mellett. Bodnár házigondnok, Str. Col. Paullan No 1. emelet. 1585

VETELES ELADÁS.

MIGNON Stengl rövid keresztűros zongora olcsón eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 1553

ELŐSZOBAFAL 700 lei, fekete szalon 1500 lei, restaurált intarziás szekrények 3500 lei drbja, székek 140 lei darabja, Biedermayer divány 1200 lei, antik éjjeli szekrény 400 lei, antik asztali lámpa 600 lei, intarziás tükör alá való asztal 450 lei, antik ágyak drbja 800 lei, ezüst evőeszközök, különböző díszágyak, st. reok, festmények, zongorák, tükrök, vitrinek stb. eladók. SALGONÉ bizományi üzlete S.r. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

18-24 fényképezőgép és sőtétlők férfi öltöny eladó, volt Bocskay-tér 5. 1592

NAGYMÉRETŰ erős lédák eladók. Royal vegyigyár, Lipót-u. 7. 1560

GESUCHT Gelegenheitskauf Motor 15 PS Wechselstrom 320 Volt 40 Perioden oder 350 Volt 50 Perioden tadello gebrauchsfähig Offeriert unter „Weschelstrom“ Adm. des Aradi Közlöny. 1596

MODERN új háló és újszoba olcsón eladó. Str. Dna Balasa 94. 1587

Oleso házak!

Belvárosban nagy bérház 2 és 3 szobás fürdőszobás lakásokkal, 16% hozam, 1.000.000. Főtéren nyíló forgalmas uccában emeletes, fürdőszobás, parkettás lakásokkal, jó jövelem, alkalmi árban, V. Batthyány-u. táján emeletes, 4, 3, 2 szobás, részben fürdőszobás, jó hozam, 1.200.000. Ugyanott 5 bérlémmel, részben parkettás, fürdőszobás, 800.000. — Ugyanott 10 bérlémmel, jó jövedelem, 700.000. Központban emeletes, modern, 6 lakásos parkettás, fürdőszobás, jó hozam, 1.400.000. V. Erzsébet-kört táján 6 bérlémmel, részben parkettás, fürdőszobás, 500.000. V. Thököly-tér táján 1X3, 4X2, 3X1 szobás, 110.000 hozam, 550.000. V. Szabadság-tér táján 16 bérlémmel, 20% hozam, 750.000. — Ugyanott emeletes, 2X3 szobás, fürdőszobás, 2X1 szoba-konyha 400.000. Ugyanott 6 bérlémmel, részben parkettás, fürdőszobás, jó hozam, 700.000. Színház közelében 4 bérlémmel, 100.000 hozam, alkalmi árban. Volt Kossuth-u. táján 4 szobás, fürdőszobás, 2 szoba, konyha, parkirozott udvar, 450.000. V. Ferenc-tér táján 4 szobás, fürdőszobás, részben alapincézve, 300 ezer. V. Kalvin-u. táján 9 bérlémmel, vízvezeték, 72.000 hozam, 460.000. Városháza táján magasföldszintes, 1X4, 1X3, parkettás, fürdőszobás, 1X2 szobás parkettás, fürdőszobás, 750.000. Megbizott: HATSCHKE, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 58-60., földszint 4.

Ujnan berendezett mőhelyben **ruhafestést, vegytisztítást** legszebb kivitelű vőgyek **Hospodár, Arad, Str. Trolescu (volt Teleki-ucca) 13.**

SZALONCSILLÁR, antik szalonok, órák tükrök, vitrin fehér leányszoba, 3X2 2X2 perzsaszőnyeg, ebédlők, háló, kézimunkák, jégsekény, eladók. Keresek valódi penza ebédlőt, összekötő szőnyeget, antik butorokat, ezüstöket. — „Ars” bizományi üzlet, Str. Eminescu Ortutay-palota.

MACULATURA PÁPIR 5 kgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Modern díszes, több kőszoba, I. rendű butorok **juttanyosan eladók.** Ugyanott megrendelésre bármilyen asztalosmunkát elvállalok.

Kremer János mőbutorasztalos Arad, Str. Gojdu 10. (St. István-u.)

GARANTALOM A BIZTOS ÉS GYORS SIKERT úgy az eladó, mint a vevőnek, ha 10 év óta fennálló bizományi üzletmhez fordul. Megrendelők részére sürgősen keresek 12 személyes komplett ezüst evőeszközt, ezüst tálat és tálokat, antik ezüstöket, perza ebédlőszőnyegeket és szalon terítőket, Thonet székeket, márkás figurális porcellánokat, díszágyakat, Biedermayer vagy empir függőlámpát és irasztalt stb. Kívánatra házhoz megyek. — **SALGONÉ** bizományi üzlete Arad, Strada Horia Szécheny-ucca) 1. Neuman-palota. 1000

Leginomabb hideg hollandi **CAFFO** Aradi Tejcarnok üzleteiben 1/4 It. 6.— Lej.

Automobilokat legszebben, legtartósabban fényez **Ducoval Anton Szontagh.** Autó-kárpitosmunkát is vállal. Str. Ghiba Birta 42. (v. Kórház-ucca). (Ghiba Birta 26. helyett)

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadója.

BORBÉLYÜZLET ujnan berendezve, eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadója. 1562

ROZSNYAY-házban, Piata Avram Iancu (Szabadság-térről) nyíló nagy üzlethelyiség kiadó. 1567

EGY nagyobb üzlethelyiség egyszobás-konyhás lakással és egy kisebb üzlethelyiség kiadó. Str. Bratianu 21. volt Weitzner-ucca. 1588

IPARVÁLLALAT prima kasszavetőkörről, fejlesztés céljából keres esendes vagy actív társat 800 ezer lej készpénzzel. Ajánlatok „Ipar” jelígre Rudolf Mosse hirdetői iroda, Arad címre kéretnek. 171

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadója.

A marosparti nyári mozi **vendéglő helyisége** 1931. évadra bérbeadó.

Erdeklődni a „VICTORIA” bankban. 1548

Elegant Salon

angol és francia munkát a legjutányosabb áron vállal.

Str. Alexandri (Salacz-ucca) 6.

Bankkölcsönök

házakra, földekre a legolcsóbb kamattal azonnal folyóítottak.

HAASZ ALBERT bankbizományi irodája.

Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12. Alapított 1919. évben.

Vidéki urinőknek

legkényelmesebb, ha ruhájukat **KREBS** festő és vegytisztítóhoz viszik, közel a villamoshoz és a vidéki autóállomással szemben van.

Arad, v. Boros Béni-tér 51. Flók: v. Deák Ferenc-ucca 1.

INGATLAN.

EGYSZOBÁS magánház fűtőház mellett 160.000 lejért eladó. Calea Radnei 76-78. 1566

ELADÓ vagy 5 évre bérbeadó 3 szoba, 2 konyha, kamra, nagy istállóból álló ház 2 észnöállal. Cím Gái, Str. Bisericei 114. 1574

BUCARESTI megbízások csakis legmegbízhatóbb és közismert pontosságú **ELINTEZŐHELYE**

Künstler

vizum és utazási iroda ARAD, Bul. Regina Maria 24. sz.